

XXI. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál

WWW.KONYV7.HU

könyv • kultúra • irodalom

KÖNYVHÉT

XVIII. ÉVFOLYAM 2014. 1. SZÁM ELŐFIZETŐKNEK 350 Ft

Díszvendég:
Törökország

Muhsine Helimoğlu
Yavuz
a török irodalomról

Závada Pál
a Természetes fényről

Alice Zeniter
**a Szomorú
vasárnapról**

Tarján Tamás
**Kerekszületés-
naposok 2014**

Máskál, figyel, rajzol
Richard Huck Scarry
Budapesten

A Móra Könyvkiadó könyvfesztiváli újdonságaiból

A versek többsége gyerekvers. Egyik-másik viszont nagyon is felnőtteknek való. A „gyerekversek”-nek is van felnőtt olvasatuk, és a „felnőtt versek”-ben is akad annyi csavar, szójáték, ami a mélyebb tartalom megértése nélkül is élvezhető. De meg kell-e érteni vajon minden verset? **2490 Ft**

Schein Gábor

Márciusban jaguárok?

72 oldal, ill. Rófusz Kinga

Lázár Ervin

Foci

40 oldal, ill. Kőszeghy Csilla

Szokott-e Isten focizni? A gondterhelt felnőtt először nem veszi komolyan a gyermeki kíváncsiság őszinte megnyilvánulását, de azután fokozatosan belemegy a játékba, és eljátszik a gondolattal: mi lenne, ha Isten tényleg beállna a magyar válogatottba? **1990 Ft**

Menyhért Anna

Tengerimalacom története

(Már tudok olvasni)

48 oldal, ill. Maros Krisztina

Apa megint köhög és tüsszög. Mit csinálhat? Rakosgat valamit, söpör, és megint tüsszög. Először a kisfiú nem is tudja, miért ijed meg ettől, csak azt érzi, hogy összeszorul a torka, kiszárad a szája. Aztán rájön: Gömbinek el kell költöznie. Nem lesz többé tengerimalaca. Apa allergiás rá. **1990 Ft**

Kiss Ottó

Szusi apó álmot lát

40 oldal, ill. Baranyai András

Szusi apó, a bölcs erdei remete egy napon álmot lát: az álom azt sugallja neki, menjen a fővárosba, ott hirdesse a bölcsességet az embereknek. Felkerekedik hát, még uzsonnát is csomagol magának, de már a vonaton kiderül, hogy könyvekből származó bölcsességének nem mindig látja hasznát. **2290 Ft**

J. Kovács Judit

Kerekítő – Állatos játéktár babáknak és óvodásoknak CD melléklettel

64 oldal, ill. Kállai Nagy Krisztina

Nagyanyóink, nagyapóink ezredéveken keresztül dédelgették csemetéiket az elődeiktől öröklött mondókákkal, hangutánzókkal, dalokkal, játékokkal. Nemzedékről nemzedékre szálltak – változtak, és csodálatos módon ugyanazok maradtak –, mosolyt csaltak a babák arcára, ahonnan az átköltözött mindjárt a szüleik szeme sarkába. A nevetésnek ősidők óta kitaposott útvonala ez, egyetlen mosoly sem tévedt még el rajta soha. **2990 Ft**

Móra Ildikó – Szalma Edit

Cinóber Cirkusz

40 oldal

A Cinóber Cirkusznak nincs párja a világon. Itt is vannak bűvészek, zsonglőrök, artisták és tűznyelők, csak éppen mind macskák. De hogy kerül egér a macskaporondra? Szalma Edit mesebeli alakjai térbeli figurának születtek, és csak a könyv készítése során simultak a lapok közé. **2490 Ft**

7

4 CÍMLAP

Máskál, figyel, rajzol
Richard Huck Scarry
Budapesten

(Kurz Orsi)

6 Észak és Dél találkozik
a XXI. Budapesti Nemzetközi
Könyvfesztiválon

(Varsányi Gyula)

8

7 Tényregény hitelességű
fikció

Beszélgetés Závada Pállal
 (Szénási Zsófia)

8 Alice Magyarországon

Budapesti találkozás a huszonéves francia
 írónővel, Alice Zeniterrel
 (Mátraházi Zsuzsa)

11

11 Fénykép alapú könyv
Kelecsényi László

(Jolsvai Júlia)

12 Öt könyv – telitalálat!

(Csokonai Attila)

DÍSZVENDEG-ORSZÁG
TÖRÖKORSZÁG

13 A népi költészet ihletforrás
– Muhsine Helimoğlu Yavuz

(Pál Laura)

14 Írók Törökországból
a Könyvfesztiválon

(Pál Laura)

15 Török vonatkozású művek
„kiadója”: a Magyar–Török
Baráti Társaság

(Tasnádi András)

16 A török irodalom
Magyarországon
és a nagyvilágban

(Tasnádi Edit)

18 TÖRÖK
KÖNYVSZEMLE

Erdal Öz: **Korkut apó története**
 Hatice Meryem: **„Csak egy hüvelyknyi**
férjem legyen...”

Buket Uzuner: **Isztambuliak**Levent Mete: **Rika agyában**Gül İrepoğlu: **Az ágyas**Memet Baydur: **Szemek barna vizei**

23 William G. Winkler:
A szuperhősök sohasem
érdekeltek

Berlini beszélgetés

A pénzváltó szerzőjével

(Szpisják Blanka)

24 KÖNYVSZEMLE

Jamling Tenzing Norgay és Broughton

Coburn: **Apám lelkét megérintve**Kavabata Jaszunari: **Hóország**Serdar Ozkan: **A megtalált rózsza**Kelecsényi László: **Szivárványgömb**

Glück Frigyes – Stadler Károly: **Az ínyes-**
mesterség könyve

Szigethy Gábor: **Aromalabirintus**Francine Rivers: **Megváltó szeretet**Francine Rivers: **Az utolsó bűnevő**Adam Brown: **A kód**

Tomáš Zmeškal: **Az ékírásos**
szerelmeslevél

Móricz Zsigmond: **A nyáj és pásztora**Amir Ahmed Nasszer: **ÉN és az Iszlám**

Dr. Winkler Gábor–Gézi Andrásné–

Dr. Baranyi Éva: **Gasztronómiai világkalauz**

30 Tarján Tamás
Kerekszületésnaposok 2014

A Könyvhét megtalálható budapesti könyves-
 boltokban, vendéglátóhelyeken és vidéki könyves-
 boltokban, valamint a Lira Könyv Zrt., az Alexandra
 és az Ulpius-ház boltláncokhoz tartozó boltokban.
 A teljes lista a Könyvhét honlapján olvasható a
 „Könyvhét megtalálható” menüpontban.

E számunk megjelent 2014. április 15-én 7000 példányban.
 Következő számunk június 3-án jelenik meg.

Hirdetésfelvétel a szerkesztőségben:
209-9140 Kiss József

impresszum

KÖNYVHÉT A MAGYAR KÖNYVBARÁTOK LAPJA

Megjelenik egy évben 4 alkalommal • Ára előfizetőknek 350 Ft • Előfizetési díj 1400 Ft egy évre • KIADJA: Kiss József Könyvkiadó, Kereskedelmi és Reklám Kft. • Az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja • SZERKESZTŐSÉG, HIRDETÉSFELVÉTEL, ELŐFIZETÉS: 1114 Budapest, Hamzsabégi út 31. Telefon: 209 1875, 209 9140, 209 9141. E-mail: konyvhét@t-online.hu • Főszerkesztő, felelős kiadó: Kiss József • Főszerkesztő-helyettes: Csokonai Attila • Művészeti vezető: Szabó J. Judit • Marketingvezető: Jakab Sára • Szedés, tördelés: Blasits Ildikó • NYOMÁS: Oláh Nyomdaipari Kft. • Felelős vezető: Oláh Miklós vezérigazgató • ISSN 1418-4915 • A hirdetésekben közöltékért a kiadó és a szerkesztőség nem vállal felelősséget.
 TERJESZTI: a Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletág, a Fok-ta Bt., előfizethető a kiadó címén.

Mászkál, figyel, rajzol

Richard Huck Scarry Budapesten

Édesapja a Tesz-Vesz világ megálmodója, generációk gyerekeinek varázsolt mesevilágot. Most pedig ő, Richard Scarry fia az, aki örök gyerekként viszi tovább a történetet. Huck április végén a Móra Kiadó vendégeként Budapestre látogat a Könyvfesztiválra, s közben rajzol. Éppen egy újabb történetet, most éppen a mi fővárosunkról. Erről a tervéről is kérdeztem, s ő mesélt.

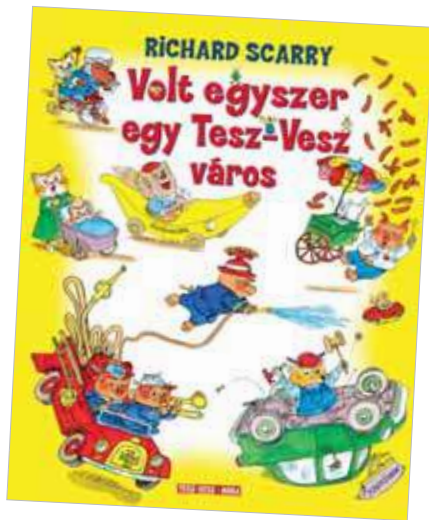

– Hogyan őrzi az édesapja emlékét, történeteit, és a Tesz-Vesz város világát, amit ő felépített?

– Kisfiúként egész álló nap csak rajzoltam és festettem, amikor tehettem, így mikor kicsit felcseperedtem, tinédzserként édesapám egy nap megkérdezte, lenne-e kedvem segíteni neki kiszínezni néhány történetét. Naná, hogy volt! Innentől fogva tehát még izgalmasabb lett az életem, hiszen része lehettem a Tesz-Vesz csodának. Együtt dolgoztunk apám stúdiószobájában, és festettünk, rajzoltunk, igazi fantáziabirodalomban éltünk látástól vakulásig, amíg egyáltalán volt szabad hely a papíron, vagy amíg el nem készült a könyv. Elképzelhető, hogy néha hetekig csak ültünk és rajzoltunk, de én ezt egy cseppet sem bántam, sőt, teljesen oda voltam a gondolatért, hogy apám mindig is csodált munkáját segíthetem, ráadásul a kedvenc elfoglaltságommal. Persze rengeteget mókáztunk is közben. Később, mikor felnőttem, saját könyveim is lettek, többnyire idősebb gyerekeknek írtam ismeretterjesztőket, barátságos enciklopédiákat. Aztán ahogy édesapám öregedett, romlott a látása. Így egy nap a kiadója nekem szegezte a kérdést, hogy ha gyerekként olyan ügyesen segítettem őt a színezésben, nem segítenék-e most a rajzolásban is. Természetesen egy percre sem tétováztam, igent mondtam. Aztán 1994-ben édesapám meghalt, én pedig úgy döntöttem, hogy köteles vagyok folytatni a munkáját, hiszen nem hagyhatom elveszni azt a világot, amit ő olyan varázslatosan felépített. S bár néhány korai munkámmal nem igazán voltam elégedett, mert néha úgy éreztem, hogy nem sikerült tökéletesen visszaadnom az ő stílusát, ma már sokkal magabiztosabb vagyok, ebben is. Ennek ellenére azonban minden új könyv igazi kihívás, és én ezt rendkívül élvezem!

– Ön, és az édesapját körülvevő család inspirálta vajon a Tesz-Veszt, vagy éppen fordítva történt a dolog?

– Az egész Tesz-Vesz város sorozat ötlete, és minden egyes, apró kis részlete tulajdonképpen abból táplálkozott, épült, amit apám látott, és megélt maga körül, tehát természetesen belőlünk, a családjából is. Ő például korábban Svájcban is élt – és ez a hatás kétségtelenül meglátszik a Tesz-Vesz város építményein, házain, és a szereplők szokásain, viselkedésén is. De lapozzunk csak tovább. Mivel édesapám egy nagyon vicces ember volt, mindig tréfás dolgok történtek vele. Ezek a történetek pedig mind-mind megtalálták az útjukat a könyveibe. Történetesen azonban én pont elmondhatom, hogy személy szerint is benne vagyok ebben az egészben, hiszen

nak szólított – így apám először medveként ábrázolta a későbbi Cicót. Azt viszont sosem értettem, miért nem maradt Huck macskó a történetben, és miért változott macskává. Na de ez itt most lényegtelen is.

– **A kiadója megsúgta, hogy most a magyar fővárosban egy új epizódot tervez megrajzolni majd, egy Tesz-Vesz Budapestet. Igaz a hír?**

– Nem tagadom, valóban ez a titkos tervem, egy új Tesz-Vesz rész, ami Budapesten játszódna. Ilyen még ugyanis nem volt a Tesz-Vesz történelemben. Ehhez kell most tehát ihletet merítenem a Könyvfesztivál ideje alatt. Szóval úgy tervezem, hogy sokat sétálok és nézelődök majd a városban. A tapasztalatok viszont azt mutatják, mást igazán nem is nagyon kell majd tennem, csak mászkálni, majd leülni a belváros egyes pontjain, és figyelni. Majd rajzolni, aztán megint figyelni, és így tovább.

– **Hogy érez a Tesz-Vesz sorozat iránt? Ha jól gondolom, ez az elmúlt évtizedek egyik legsikeresebb gyerekönyve volt.**

– Valóban figyelemre méltó mindaz, amit az édesapám az évtizedek alatt létrehozott, hiszen most, harminc, negyven, és ötven évvel később is látom a boltokban ezeket a meséket, és a gyerekek arcán az örömet, ha olvassák. Mi sem bizonyítja tehát jobban a sikert, mint hogy már a sokadik generáció nő fel a Tesz-Vesz sztorikon. Pont emiatt nem érzem sem öregnek, sem múltónak ezeket a történeteket, hiszen mindmáig viccesek, aktuálisak tudtak maradni, és remélem, ez sokáig így is lesz. Ez ugyanis szerintem elég nagy dolog a rohanó, modern világban. Egyszóval ezek a mesék ma is pont olyanok, mint amikor édesapám egy nap megálmodta, és lerajzolta őket. Éppen ezért úgy érzem – bocsánat nem mondhatok mást –, édesapám egyszerűen egy zseni volt.

fesztivál

GYEREK- ÉS FELNŐTT PROGRAMOK RICHARD HUCK SCARRYVEL A BUDAPESTI NEMZETKÖZI KÖNYVFESZTIVÁLON

Gyereksarok
2014. április 26., szombat,
11.30–12.20
TESZ-VESZ A VILÁG! Rajzolj együtt. Richard Huck Scarryval.

Szabó Magda terem
2014. április 26., szombat,
16:00–17:00
SEMMI CICÓ! Richard Huck Scarryval Réz András beszélget.

Huckle cat, azaz a magyar mesében Cicó rólam kapta a nevét. Engem apám ugyanis Mark Twain karaktere, Huckleberry Finn után szabadon, mindig is Hucknak szólított, még hozzá annak ellenére, hogy én is, ahogy ő, Richard vagyok igazából. Így alakult ki Cicó figurája édesanyám javaslatára – mivel ő nem is Hucknak, hanem Hucklebear-nek, azaz Huck mackó-

– **Továbbra is tervezi folytatni az édesapja történeteit? Mik a tervei?**

– Megszámlálhatatlan ötlet kavarg a fejemben, rengeteg elbűvölő, és vicces állatszereplővel együtt. Nem kétséges, hogy édesapám hagyatékából könnyű építkezni, hiszen annyi bájos figurát hagyott rám, és a világra, hogy szinte az újabb és újabb epizódok már maguktól jönnek, és bekopogtatnak a szobám ajtaján. Sőt, a könyvek mellett a kiadóimmal már modernebb mesékben, digitális Tesz-Veszekben is gondolkozunk. Nálunk sosem áll meg az élet!

Kurcz Orsi

Az Animus Kiadó önt is várja a Könyvfesztiválon!
2014. április 24-27., Millenáris, B29-es stand

www.animus.hu

Az új taggal bővült Q-ügyszócszta 5. esete! A 15 éves Marco gyűlöli életét a klánban, amelyet a nagybátyja irányít erős kézzel, s ahol arra kényszerítik a gyerekeket, hogy kolduljanak, betörjenek. Egy nap nem bírja tovább és megszökik, ám ezzel veszélyes események láncolatát indítja el.

512 oldal,
3980 Ft

Ohlsson a negyedik és ez idáig legjobb krimijét írta meg, ez pedig nem kevés, mivelhogy kezdettől fogva rabul ejti olvasóit. Az eltérített repülőgép története éles képet ad a nyitott társadalom ingatagságáról, és arról, milyen választások elé állítja az egyént és az országot.

400 oldal,
3690 Ft

Ez egy bérnyilkos története. Jaszen Gregorovicse. Egy emberé, aki már többször is keresztezte az MI6, azaz a brit titkosszolgálat ifjú hőse, Alex Rider útját. Sorsuk összefonódott, és bizony sok hasonlóságot mutat...

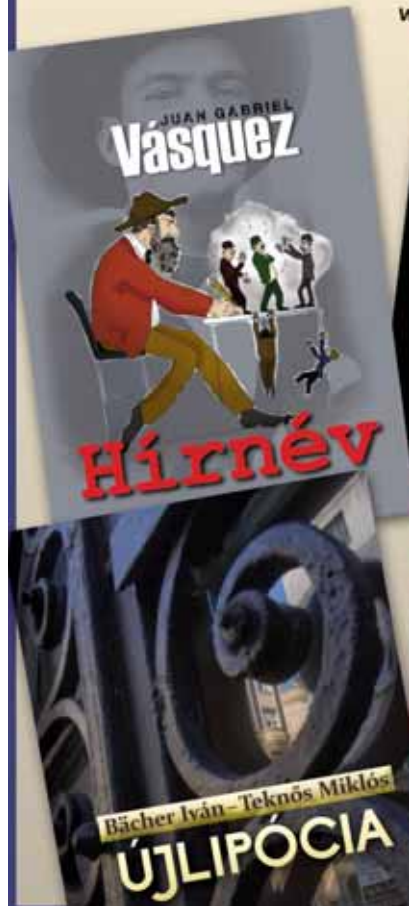
304 oldal,
2980 Ft

20% kedvezmény

ABOVO

Várjuk szeretettel a B/43-as pavilonnál!

www.abovo.hu
www.facebook.com/abovokiado

Észak és Dél találkozik a XXI. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon

Az északi irodalmat képviselő **Sofi Oksanen** díszvendég írója, Törökország pedig díszvendég országa az április 24-én kezdődő és 27-én záruló XXI. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválnak. A budai Millenáris Parkban rendezett nagyszabású programot több évforduló is gazdagítja.

Sofi Oksanen mély sebeket föltárhozó identitásregénnyel, a *Sztálin tehene* cíművel robbant be 2003-ban a baltikumi és a finn irodalomba. Az északi apától és finn anyától származó fiatal írónő ettől kezdve Észak-Európa irodalmi élvonalába került. Nem túlzás, hogy szélesebb körű megismertetéséhez Budapest is hozzájárult a Nemzetközi Könyvfesztivál révén,

amelynek Európai Elsőkönyvesek Fesztiválja című rendezvényére néhány éve meghívták (a *Sztálin tehene* igen szép kötetben, magyarul is megjelent). Most író díszvendégeként üdvözölheti őt újra a hazai közönség. Ez alkalomra jön ki magyarul tavaly napvilágot látott, a Baltikum legújabb kori történetébe világító nagyregénye, *Mikor eltűntek a galambok* címmel.

A Millenáris Teátrumban tartandó csütörtök délutáni pódiumbeszélgetésen Winkler Nóra kérdezi Oksanent, aki Tarlós István főpolgármestertől és Kocsis András Sándortól, a Könyvfesztivált rendező Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése elnökétől veheti át a Budapest Nagydíjat, Tóth Krisztina laudációja kíséretében.

E bensőséges eseményt azonban délután megelőzi a fesztivál ünnepélyes megnyitója: magyar részről Navracsics Tibor miniszterelnök-helyettes és Bendzsél Miklós, a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának elnöke, továbbá az idei díszvendég Törökország kulturális és turisztikai minisztere, Ömer Celik mond köszöntőt.

Az Európa déli pereméhez kapcsolódó Törökország könyvkiadása tavaly Londonban volt díszvendég, korábban pedig a világ legjelentősebb könyves muzeján, a Frankfurti Könyvvásáron is. Az idei Budapesti Könyvfesztivál sajtótájékoztatóján Sakir Fakili török nagykövet hazája könyvkiadását érzékeltetve megjegyezte, 2013-ban közel 600 millió kötetet adtak ki, több

mint 1500 fordítást, egyebek között 39 magyar művet. A magyar-török kapcsolatok hagyománya is szóba került, például, hogy az első konstantinápolyi könyvnyomdát a magyar származású Ibrahim Müteferrika alapította 1727-ben (ő tolmácsként Rákóczi fejedelmet is segítette az emigrációban). A török szultán könyvtára

azonban a hódítások révén már a 17. században bővült magyar könyvekkel, amikor Szulejmán budai hadjárata során lefoglalta és elszállította Mátyás corvinait. Ezekből ugyan 37 kötetet visszaadtak 1877-ben Ferenc József császárnak és magyar királynak – közülük négyet most kiállítanak az Országos Széchényi Könyvtárban.

A török vendégek 150 négyzetméteren rendezik be nagyszabású kiállításukat. Küldöttségükben 12 jeles török író szerepel. Néhányukat ismerheti a hazai közönség, a többi között az Isztambulban és Londonban élő Elif Shafak írónőt (eddig négy műve jelent meg magyar fordításban) éppúgy, mint Iskender Palát, Gül İrepoğlu vagy azt a Solmaz Kamurant, akinek éppen a Kolozsvárról elszármazott Müteferrikáról írt kalandos életrajza olvasható magyarul. A török íróvendégek között azonban hiába keresnénk az egyik világszerte legismertebb, noha hazájában éles vitákat kiváltó szerzőt, Orhan Pamukot, mert őt nem hívták meg Budapestre a török szervezők. Mindazonáltal a könyvfesztivál 33 országból összesen 64 külföldi író lát vendégül, közülük tizenhárman az Európai Elsőkönyvesek Fesztiválján szerepelnek.

Az idén több jeles napról, évfordulóról is megemlékeznek. Mondhatni, szokásosan a Könyv és a Szerzői Jog Világnapjáról, amelyhez a Szellemi Tulajdon Világnapja társul. És ezúttal nemcsak a katalán tradí-

ciót követik – a hölgyek virágot, a férfiak könyvet kapnak ajándékba –, hanem a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala közreműködésével eszmecserét szerveznek a modern könyvkiadással kapcsolatos szerzői jogok problémáiról. Elsősorban arról, milyen kérdéseket vetnek föl az e-könyvek; hogyan harcolhatunk a kalózkodás ellen; hogyan tud a szerzői jog alkalmazkodni az új trendekhez; milyen kérdések merülnek föl az „árva művek” fölhasználásában és így tovább. (Az idén októberben lejár az „árva művekről” szóló uniós irányelv, és az alkotások 13 százaléka válhat szabad fölhasználásúvá.)

Kiemelkedő jelentőségű a Holokauszt 70. évfordulója kapcsán, egyszersmind Izrael és Magyarország diplomáciai kapcsolata újrafelvételének negyedszázados jubileumára rendezett kiállítás is. Az emléksztandon láthatjuk a magyarul megjelent holokauszt-irodalmat, beleértve az újonnan kiadott műveket, valamint az izraeli Jad Vasem Múzeum könyvanyagát. Ehhez kapcsolódik a huszadik század első felében működő Országos Magyar Izraelita Közművelődési Egyesület (OMIKE) irodalmi értékmentő tevékenységét reprezentáló bemutató, amely emléket állít a holokauszt író áldozatainak. Emlékeztetnek 1944. június 15-ére, amikor – a Hitler hatalomra jutását követő berlini pusztításhoz hasonlóan – a magyar sajtóállamtitkár vezetésével megkezdtek zsidó származású és baloldali szerzők könyveinek nyilvános bezúzását.

Hangsúlyt ad a Könyvfesztivál Magyarország európai uniós csatlakozása tízéves évfordulójának is: európai írótalálkozó lesz a Millenáris Park Európa Pontjánál a külföldi vendégek részvételével. Az eszmecserén szóba kerül, milyen volt az elmúlt 25 év vasfüggöny nélkül, milyen egyéni és kollektív választatok, életstratégiák alakultak ki a kibővült Európában.

Az idei könyvfesztivál 300 könyves standja és 380 szakmai és kulturális rendezvénye várja az érdeklődőket.

Varsányi Gyula

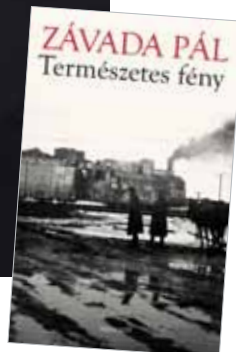
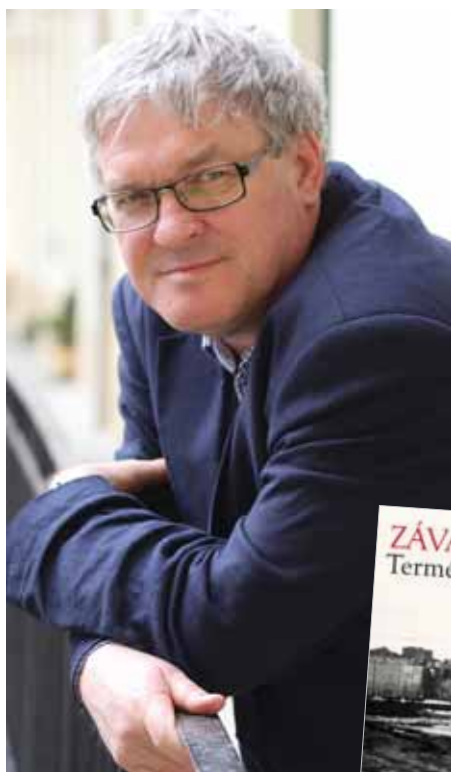
Tényregény hitelességű fikció

Závada Pál új regénye

A helyszín T. nagyközség, a szereplők java-részt Békés megyei nők és férfiak, magyarok, magyar szlovákok, magyar zsidók. A történelmi keret: a Felvidék 1938-as visszacsatolása, majd újbóli elcsatolása 1946-ban. A változó idősíkokban és nézőpontokból elbeszélte történet a 2. világháború véres időszakába vezet: a háború borzalmai, öldöklés, kényszermunka és gettósítás, hadifogság, lakosságcsere és kitelepítés közép- és kelet-európai helyszíneken. 650 oldal szépróza, több mint 220, nagyrészt publikálatlan fotográfiával. *Závada Pál*al piciny dolgozósobájában, könyvek közé zsúfolódva beszélgetünk a nagyregényről.

– A neten körülnézve láttam, hogy többször tartott már fotóvetítéssel egybekötött felolvasást a könyvből. A regény, amint azt az alcíme is jelzi: az archív képek regénye. Egyenrangú benne a kép és a szöveg.

– Régóta készültem arra, hogy széprózába fotókat rejtsek. Kerestem rá a módot. A Holmiban még 1994-ben próbálkoztam azzal, hogy a tényirodalmat elmozdítam a szépróza felé úgy, hogy eredeti fotók is legyenek a szövegben, méghozzá a hősöm saját felvételei. A korai próbálkozások azon buktak el, hogy a Holmi nem közölt fotókat. De nem is bántam. A múlt évben tartott felolvasásokon voltaképpen végig vetítettem, minden bekezdésre jutott egy-egy fotó. Ugyanilyen élő műfaj volt, amikor zenés esteken olvastam fel több részt a regényből. Próbálgattam megtalálni a fotó és az irodalmi szöveg viszonyát, a felolvasások mintegy kísérleti terepként működtek. Előzményként említhetem *Kulákprés* című szociográfiámat, amelyben szintén szerepelt a képek egy része. A *Kulákprés* teljesen hagyományos tényirodalmi műfajú szöveg, amiben minden forrás hiteles, és nincs helye fikciónak. Az interjúkból, dokumentumokból, levelekből álló szöveghez idő és hely tekintetében hiteles fotókat csatoltam. Sokat interjúztam Tótkomlóson. Tudtam, ki kit ismert és milyen viszonyban volt, lehetett, vagy lehetett

volna, így mostani regényem fiktív alakjai is könnyen megtalálják a helyüket ebben a világban, illetve a korábbi regényeim fiktív alakjai között.

– A családnévek, helyszínek ismerősek lehetnek más regényekből. *Miloták, Semetkák, Weiszek*.

– Fiktív és valóságos nevek persze. A hadifoglyos vonat jelenet például szerepelt a *Jadviga párnájában*, ahogy a korábbi regények majd mindegyike kapcsolatban állt a fényképezéssel, de nem kapcsolódott össze a fotó és a szépirodalom olyan direkt módon, mint ebben a kötetben. Tudtam azonban, hogy előbb-utóbb muszáj lesz kipróbálnom.

– A képek egyik fele a Tótkomlósi Digitális Archívumból, Kancsó János gyűjteményéből származik, másik része a Fortepan archívumából, valamint több más intézmény, illetve magánszemély gyűjteményéből.

– A Tótkomlósi Digitális Archívum volt a kiindulópont, de a világháborús fotók közül Kardos Sándor Horus Archívumának a képei voltak a leginspirálóbbak. Kétféleképpen gyűjtöttem az íráshoz: egyrészt olvastam dokumentumokat, másrészt rengeteg fotót megnéztem. Nemcsak azért, mert közölni akartam belőlük, hanem történeteket ihlettek. Az internetnek is rengeteget köszönhetek. Háborús, és sok helyszínen játszódó történet esetében, mint az enyém – Ukrajna, Kárpátal-

ja, Galícia, feldarabolt Lengyelország, Erdély, Csehszlovákia, Berlin, Ausztria, Bécs környéki lágerrek és sok magyarországi helyszín –, sok forrást át kell tekinteni. Meglepő rendezettséggel találkoztam a cseheknél, a galíciai városokban, és a zsidó archívumokban a kelet-lengyelországi városokban, ami itthon egyáltalán nem jellemző. Döbbenetes felvételek kerültek elő például a brnói német nemzetiségű lakosság kitelepítéséről a háború után. A győztesek bizonyos tekintetben ugyanazokkal az eszközökkel dolgoztak.

– A tárgyiaság, az ironia, mint a távolságtartás eszköze folyamatosan váltakozik a legbensőbb családi emlékekkel. Van egy sor levél, amelyeket a frontról küldtek szeretteiknek a katonák, leírva a legborzasztóbb kegyetlenségeket, a helyiekkel való erőszakoskodást, a fosztogatást, a gettósítást...ilyen leveleket biztosan nem lehetett megírni a hadszíntérről.

– A fikció szerint ez egy tényregény. A fikció szerint itt minden dokumentum valóságos, nincs benne hamisítvány, minden levél létező, és minden fotó akkor és ott készült...A leveleket sosem direkt

formában közöltem, hanem függő beszédben. Eljátszottam azzal is, hogy miért ne írhattak volna képzeletben, belső monológ formájában leveleket? Nagyon is emberi dolog, persze megírni nem lehetett, különösen nem az ember mennyasszonyának. A munkaszolgálatban Weisz Kóbi újságíróként virtuális szövegeket írt a munkaszolgálat borzalmairól és képzeletben fényképezett. Nem mindig azokat a fotókat közlöm, amiket a történet elmesél, hanem olyanokat, amelyek asszociációs kapcsolatban, vagy éppen konfliktusban állnak a közöltekkel, esetleg a közöltek hazugságait leplezik le. A fotó túlélességgel megmutatja a körülötte lévő „riza” hazugságait. Vagy fordítva. A regényben a valóságos valóság és a „ráfogott” valóság nem feltétlenül kell hogy megkülönböztödjön.

Innentől elindulhat a játék az olvasatokkal.

Szénási Zsófia

Fotó: Szabó J. Judit

fesztivál

Április 26. 16.00–17.00 Osztoivits Levente terem Závada Pál Természetes fény című regényének bemutatója

Résztevők: a szerző és Gyáni Gábor történész
Moderátor: Dávid Anna, a kötet szerkesztője

könyvről

Závada Pál: **TERMÉSZETES FÉNY**
Magvető Kiadó, 632 oldal, 6990 Ft

Alice Magyarországon

Budapesti találkozás a huszonéves francia írónővel, Alice Zeniterrel

Egy jövődó Goncourt-díj előjelének tekinthető, ha valaki megkapja a francia közszolgálati rádió Prix du livre Inter nevű elismerését. A huszonnyolc éves francia regény- és drámaíró Magyarországon játszódo, Szomorú vasárnap avagy a semmi ágán című regénye két másik kitüntetés mellett ezt a jutalmat is kiérdemelte hazájában.

Az ifjú alkotó oktat a Sorbonne Nouvelle-en, miközben színháztudományi doktori tanulmányokat folytat, és a múlt évtől dramaturgként dolgozik a Kobalt társulattal kortárs darabokon és a saját szövegein. Mindennek tetejébe kicsit beszél és még többet ért meg magyarul. Néhány kérdésemet a fordítónak nem is kellett tolmácsolnia számára.

– **Hazájában a most magyarul is megjelent könyvének méltatói a francia anekdota mesterének nevezik, tragikummal átítatott költői érzékét dicsérik. Akad valaki a családjában, akitől az írói vénát örökölhette?**

– A felmenőim közül senki sem volt író, de a húgommal és a nővéremmel már nagyon kis korunkban elkezdtünk mesét írni egymásnak.

– **Miféle meséket?**

– Nem a mese klasszikus univerzumában kalandoztunk, hanem mindent belekevertünk; az új technikát, a földönkívülieket összeházasítottuk a hercegekkel és hercegnőkkel, lettek belőlük csodamesék.

– **Névrokonához hasonlóan egyfajta Csodaországban nőtt fel tehát. De hogyan tett szert a Franciaországban nyilván kurióznak számító magyar nyelvtudásra?**

– Az École Normale Supérieure-ön, ahol akkor tanultam, 2008-ban eljött az ideje annak, hogy külföldi ösztöndíjra pályázzam. Mivel későn kaptam észbe, már csak két hely maradt: Lipcse és Budapest. Az utóbbi mellett döntöttem, mert Lipcsében németül kellett volna oktatnom, itt, az Eötvös Collegiumban pedig a Magyar-Francia Ifjúsági Alapítvány alkalmazásában francia lektor lehettem. Viszont semmit nem tudtam Magyarországról.

– **Milyenek voltak az első benyomásai?**

– Mindenekelőtt a város építészete fogott meg, ez a császári „punk” stílus. Korábban jártam Bécsben, és ott kicsit túl súlyosnak, nyomasztónak éreztem a császári pompát, Budapesten viszont megvan ugyanaz az építészeti kultúra, csak jóval könnyedebb, kicsit punkosított formában. Az embereknel meg valamelyes hűvösséget éreztem, nemigen tudtam, hogyan barátkozom majd meg a magyarokkal, de sikerült.

– **Szokták mondani, hogy valamilyen rokon a francia és a magyar habitus. Van ebben némi igazság?**

– Az biztosan közös a franciák és a magyarok esetében, hogy mindkettő a bor és az irodalom nemzete. A szomorúsággal viszont látásmódom szerint különbözőképpen birkóznak meg. A magyarok fekete humorral állnak hozzá, azt mondják, úgyis minden rossz, a franciák viszont nem panaszkodnak, inkább nem vesznek tudomást a kellemetlen körülményekről.

– **Írletője lett Budapest, hiszen a 2008–2009-es tanévben itt írta az első felnőtt regényét, a címében a Marseillaise egyik sorára utaló Jusque dans nos bras-t (Ölünk mélyéig). E regény után, mely a saját generációjának elbizonytalanodó értékrendjéről szól humorosan és méltatlankodón, magyar helyszínen játszódo, a magyar közelmúltat magyar szereplők során keresztül bemutató könyvbe fogott. Miért lett Szomorú vasárnap a címe?**

– Eredetileg a magyar kiadásban alcímül szolgáló József Attila-sort szántam címnek: A semmi ágán ül szívem. De a francia kiadóm lebeszél róla, mert honfitársaim számára a Reménytelenül című költemény nem hordoz mögöttes tartalmat egy olyan regény esetében, amely több generáció életét mutatja be a második világháborútól az 1956-os forradalom és a kádárizmuson át a 2000-es évek elejéig. Seress Rezső dala jól jellemzi ezt a hangulatot. Amikor hazatértem, valahogy nem hagytak nyugodni a

interjú

francia közönség azáltal, hogy a történelmet egy furcsa nézőpontból rávetítettem a mindig esedékes magánéletre, némi mágikus realizmust is érzékel az írásban.

– **Bizonyos történelmi események, a rendszerváltás egyes mozzanatait, ravasz politikai „húzások” itthon máig erős indulatokat ébresztenek, ön-nél pedig „csak” elmegy a szereplők mellett a történelem, mint a vasúti sínek a Nyugati pályaudvarnál álló házuk szomszédságában.**

– Dühöt valóban nem érzek a megismert dolgokkal kapcsolatban, értetlenséget viszont nagyon sokszor, például amiatt, hogy a kárpótlás hogyan történhetett meg azokkal a bizonyos jegyekkel. A regény egésze valójában Milan Kundera egy mondatához igazodik, amely szerint „Az elmúlás pírja a nosztalgia varázsával ragyog be mindent: a guillotine-t is.” A regényben nem akartam állást foglalni, csak láttatni. Ennek megfelelően döntöttem a befejezésről is. Elvégre a semmi ágán ülő szív le is eshet az ágról, de a végtelen is megnyílna előtte.

Mátraházi Zsuzsa
Fotó: Rácz Ádám

könyvről

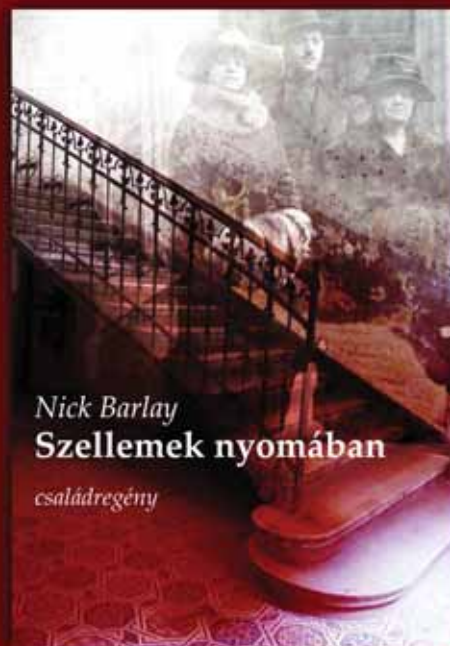
Alice Zeniter
**SZOMORÚ VASÁRNAP,
AVAGY A SEMMI ÁGÁN**
L'Harmattan Kiadó,
184 oldal, 2450 Ft

magyarországi élmények, az ízek, az illatok. A Szomorú vasárnap előtt is írtam egy könyvet, s abba is belevettem egy részt, amelyben a főhős családja elutazik Budapestre. A kiadóm nem is értette, mit akarok ezzel, sőt ki is akarta hagyni azt a fejezetet. Végül nem jelent meg az a könyv, de belekezdtem ebbe az újba.

– **Hány családból gyúrta össze a főhős Mándy famíliát?**

– Olyan családok is szerepelnek a regényben, melyek nyilván egészen másként éltek, mint ahogyan én elképzeltem. Ugyanis a budapesti bolhapiacra vettem régi családi fotókat, amelyek mögött történetet agyaltam ki. Ott volt alapnak a történelem, amelyről lefejtettem a hivatalos héját, és valahol a megélhetett valóság és a fikció között alkotam meg a regényt. Nem akartam a szó szoros értelmében vett történelmi könyvet írni, de egészen elszakadni sem akartam a tényleges eseményektől. Valahol a kettő között igyekeztem egyensúlyozni. Azt hiszem, a

A K.u.K. Kiadó év áprilisi ajánlata

Nick Barlay
**Szellemekek
nyomában**

Nick Barlay
Szellemekek nyomában

családrégény

3300 Ft

A *Szellemekek nyomában* egy csaknem letűnt világ története. 200 évet ölel fel, háborúkon és forradalmakon ível át, az Osztrák-Magyar Monarchiától két diktatúrán keresztül a mai Nagy-Britanniáig. A 20. századi történelem árja, véletlenek, szerencse és balsors - egy magyar zsidó család története, amelyet óriási erők szakítottak szét, és amelyet alkalmanként még összehoz egy tál meggyes pite.

K.u.K. Kiadó, 1138 Budapest, Népfürdő u. 15/e; 359-1634

KIEMELT TAVASZI AJÁNLATUNK

Kövesdán Gábor:

Szoftverfejlesztés JavaSE platformon

B5, 256 oldal, ára 5 900 Ft

Napjainkra a szoftverfejlesztés egyik vezető platformjává a Java nyelv vált: széles körben használják ipari és kutatási feladatok megvalósítására. A könyv feltételezi, hogy az Olvasó már rendelkezik általános programozói alapismeretekkel, de a Java nyelvet az alapoktól kezd. A téma ismertetése az aktuális programozási trendeket és technológiákat veszi alapul, és bemutatja a Java nyelv ezekhez való kapcsolódását is. Az első öt fejezet a legalapvetőbb, a Java-programozók számára nélkülözhetetlen ismereteket nyújtja. Ezek stabil alapot jelentenek a platform használatához.

A későbbi fejezetek haladó témákat ismertetnek, végigvizsgálják az Olvasót az összetett alkalmazások fejlesztése során felmerülő problémákon. Ezeket a fejezeteket az alapokat már jól ismerő programozók külön is feldolgozhatnak. A szerző a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Automatizálási és Alkalmazott Informatikai Tanszékén oktat programozást Java nyelven. Az NKA támogatásával készült.

760 és 880 oldal, 19 000 Ft/kötet
Fejlesztőknek és üzemeltetőknek
nélkülözhetetlen a két kötet.

352 oldal, 3 900 Ft 416 oldal, 4 500 Ft
Izgalmas valóságregények
a kiberterrorizmusról.

A könyvek megrendelhetők a Kiadó címén, beszerezhetők a könyvesboltokban és a viszonteladóknál.

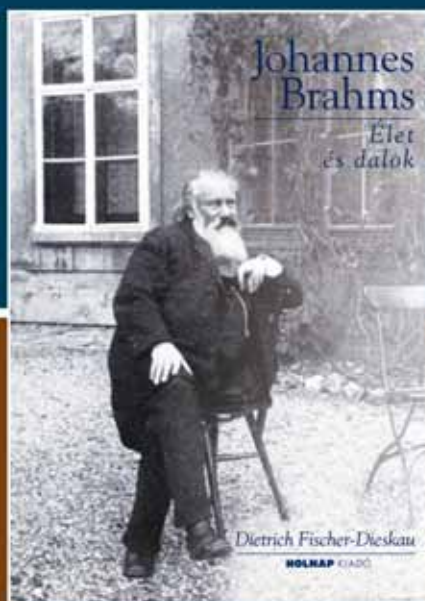
SZAK Kiadó Kft. ☒ 2060 Bicske, Diófa u. 3. ☎ 06-22-565-310
info@szak.hu • www.szak.hu • www.facebook.com/szakkialdo

TEMESI FERENC
Tündér, mesék

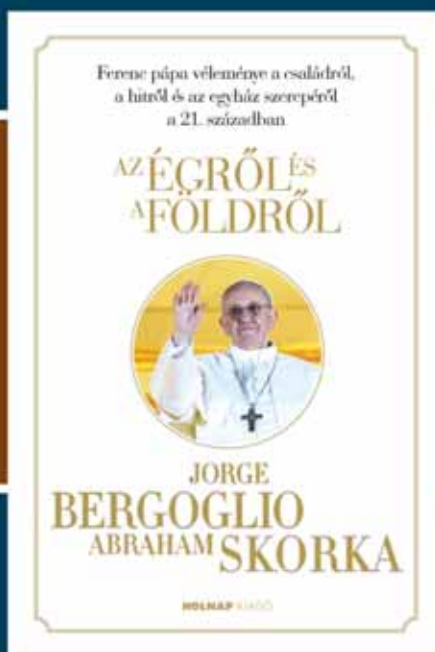
MEGJELENT
A FRISS
KOSSUTH-DÍJAS ÍRÓ
ELSŐ GYEREKKÖNYVE!

Temesi Ferenc
TÜNDÉR, MESÉK

L'Harmattan
www.harmattan.hu

Holikon Könyvesbolt
1111 Bp., Zenta u. 5.

www.holnapkiado.hu

A KÁLVIN KIADÓ Könyvajánlata

Peter Martin – Peter Kent

BIBLIAI NYOMKERESŐ

215x260 mm • 48 oldal •
keménytáblás • 2500 Ft

Nyomozunk együtt a bibliai kor
tárgyai, állatok és emberek után!

Szabó György

KINCSEK ÉS KACATOK

Egy keresztyén apuka feljegyzései
B/N/20 méret • 96 oldal • kartonált • 1300 Ft

Holnap emlékszünk-e még mindarra,
ami a gyermekeinkkel s velünk
megesett?

Móricz Zsigmond

A NYÁJ ÉS PÁSZTORA

Válogatott novellák

Ft/5 méret • 192 oldal • keménytáblás • 1900 Ft

Az egész életművön átívelő válogatás, melynek
középpontjában a keresztyén hit áll.

*Kelly James Clark – Richard Lints –
James K. A. Smith*

FILOZÓFIAI-TEOLÓGIAI KISLEXIKON 101 kulcsfogalom

B/5 • 164 oldal • kartonált • 2500 Ft

Filozófiai fogalmi szótár, melynek szócikkkel
párbeszédben állnak a teológiával.

*Felicity Henderson
– Chris Saunderson*

KÉPREGÉNYES BIBLIA

216x286 mm • 126 oldal •
keménytáblás • 3200 Ft

Bibliai történetek izgalmas és
humoros képi megjelenítésben.

A könyvek engedményesen megvásárolhatók az Könyvfesztivál ideje alatt a Kálvin Kiadó standján, valamint webáruházunkban.

A Magyarországi Református Egyház Kálvin János Kiadója

1113 Budapest, Bocskai út 35. • Tel.: 06-1-386-8267; 06-30-276-7343 • E-mail: kalvin.kiado@kalvinkiado.hu

www.kalvinkiado.hu

TALÁLKOZZUNK
A BUDAPESTI
NEMZETKÖZI
KÖNYVFESZTIVÁLON!
2013. április 18-21., Millenáris,
B épület, 21. stand

Fénykép alapú könyv

Kelecsényi László író, irodalom- és filmtörténész a Könyvfesztiválra **Szivárványgömb** címmel új kötettel jelentkezik. A napjainkban játszódó mű egy fiatal nő, Fanny sorsát járja körül, hogy hogyan, arról beszélgettünk a szerzővel.

– A mű „dupla” regény, amit a kiadó úgy érzékeltet, hogy a két részt a kötetet forgatva lehet olvasni. Ez egy regény? Két regény?

– Ez két regény, ami egy. Az első részt még 2010-ben írtam. Aztán félretettem, javítottam, de nem gondoltam késznek. Egy évvel később írtam meg a második részt. Majd 2011-ben egy kórházi intermezzo miatt abahagytam, majd elkezdődött a házasság a kézirattal. Nem fogok, és nem akarok panaszkodni, hiszen happy and lett a vége, a Kortárs Kiadó felvállalta a kiadást. De azt azért érzékeltetném, hogy nem ez volt az első kiadó, ahol a kötet megfordult, miközben különböző kalandos történetek estek meg vele.

– Honnan ered az ötlet?

– Imádom a fényképeket, persze a filmeket is. Jó néhány éve találtam a neten egy fotót. Azt, amelyik most borítón szerepel két változatban. Nagyon megtetszett a kép, lementettem. Később eszembe jutott, hogy kéne írni róla, kéne kreálni hozzá egy történetet. A fénykép volt a kiindulópont, melyből aztán kibontakozott először egy lineáris szerelmes regény – ez az első rész. Aztán arra gondoltam, hogy jó lenne mögé nézni, és folytatni a történetet, hogy mi lesz, mi lehet abból a lányból, akibe ez a javakorabeli, 45 év körüli vidéki színész beleszeret.

– És a második etap?

– A két regény (illetve regényrész) első és utolsó mondata azonos – nem véletlenül. A második résznél kitaláltam, hogy több elbeszélő legyen, megszólal a másik fél is, itt két nő és öt különböző férfi beszél, akik kapcsolatba kerülnek ezzel a lánnyal. Ha minősítenem kellene a második könyvet, akkor kitenném rá a tizenhatos karikát. Ez egy érzéki kalandregény. Tényleg léteznek ilyen történetek, hogy valaki elmegy külföldre dolgozni, és a végén szexmunkásnő lesz belőle. Ahogy Fanny is. Csinálja majdnem a végső pusztulásig. Bár a történet vége nyitva marad – nem tudjuk meg, mi lesz végül vele.

– Mintha a könyv azt sugallná, hogy a nők borzasztóan kiszolgáltatottak és leginkább a külsejük határozza meg őket. Pedig Fanny nem buta nő, bár az érzelmi élete meglehetősen sivár.

– Ő egy nagyon okos, céltudatos lány, aki mégis belesik ebbe a csapdába. Hiszen más Magyarországon élni a szülői ház biz-

esztivál
Kelecsényi László könyvbemutatója
a Könyvfesztiválon:
ápr. 26. szombat 16:30, Márai-terem

tonságában, egy bizonyos védettségben. És más naiv elképzeléseket táplálva kikerülni onnan. Ebben a regényben szinte minden férfi borzalmas, nem tekintik másnak a lányt, mint szexuális tárgynak. Kivéve azt a rajongó mérnök-közgazdászt, akivel levelezget az interneten, aki viszont a lánynak nem kell. Túl egyszerűnek, túl szimplának tartja. Nem akar egyenes vonalú, kiszámítható életet, hajtja a kalandvágy.

– Tehát azért ez az útja, mert nem találja meg a társát? Ennek némileg ellentmond, hogy Ausztriában ő választja ezt az utat.

– Szerintem ki akarja próbálni magát, hogy meddig tud elmenni, meddig tudja a férfiakat az ujja köré csavarni. Hogy fellép a peep show-ban, az is egy próba. Már az is, hogy elvállalja, abban az illúzióban ringatva magát, hogy tiszta marad, hiszen üvegfal és testőrök választják el a férfiakról. De mivel tudatában van szépségének, ki akarja magát próbálni, miközben ki akar törni, és a menekülés motívuma is jelen van a cselekedeteiben. Lényegében mindenkit otthagyt, és belesodródik egy olyan helyzetbe, ahonnan már nincs kiút számára.

– Mi lehet ennek az oka?

– Az a baja, hogy ésszel is meg van verve és szépséggel is meg van verve. Mert ha csak az egyik van meg, akkor nincs semmi gond. De úgy gondolja, hogy tudja irányítani az életét, ahogy a könyv egyik kulcsmondatában mondja: „Csak addig vagyok védtelen, amíg a körömlakkom megszárad.” Megpróbál az élet királynője lenni. Uralkodni a férfiakon, de ez a visszajára fordul. Tulajdonképpen egy női kalandor a figura. Lehet, hogy kiderül a könyvből, a főszereplőt szeretem is, meg sajnálom is.

– Az első könyv Sopronban játszódik, ugye?

– Igen, a város felismerhető. Nincs ki-mondva, ez is szándékos. Azért helyeztem oda a történetet, mert ez nem egy nagyvárosi történet az én szememben. Sopron az a város Magyarország térképén, amelyet Budapest után a legjobban ismerek. Számolatlanul voltam ott, minden naptári évben. Nagyon jól ismerem a várost és a helyi figurákat is. Ez a történet – vannak benne időkulisszák – pontosan 2004-ben játszódik. Például a magyar-szerb vízilabda döntő 2004 nyarán volt, meg még más apróságok is utalnak erre az évre.

– A soproni színész, Áron alakja Fannyhoz hasonlóan kidolgozott.

– Abban a részben ő főszereplő-elbeszélő, igen. Mindenképpen azt akartam, hogy előadóművész legyen. Kétségtelen, hogy ilyen szempontból egy színésznek látványosabb az élete, mint például egy íróé. Jön-megy, pendlizik Budapest és Sopron között, színészházban él, körülötte a figurák, a vidéki színházi élet – mind-mind érdekes. Én magam sosem éltem színészházban, bár erre a könyvre készülve megnéztem egy budapesti színházat „hátról”, hogy el tudjam képzelni.

Jolsvai Júlia

Fotó: Brenner Péter

könyvről

Kelecsényi László: **SZIVÁRVÁNYGÖMB**
Kortárs Kiadó, 264 oldal, 2500 Ft

Öt könyv – telitalálat!

Thimothée de Fombelle **Ábrándok könyvtára** c. regénye egy lányról szól, aki a „nyugati világ legálmosabb városában” él. Éppen ezért Viktória fantáziavilágában egymást érik a veszályos kalandok. Ám egy percig se gondoljuk azt, hogy valóság és a képzelte világ között nem tud különbséget tenni. Miközben indiánok jelennek meg álmaiban, és az angolórán azon morog, miért nem detektívekről olvasnak, nagyon is odafigyel arra, ami körülötte történik. Például: a szobájában körbe futó könyvespolcra az utóbbi hetekben eltűnt egy csomó könyv. Továbbá: csak a poros nyoma maradt az öreg állóórának. Bizony vannak izgalmas kérdések, furcsa dolgok a valós életben is. S mert nem akarom elárulni a poént, csak annyit: a már nálunk is népszerű francia író legújabb munkáját is élmeny elolvasni, mert a képzelte és a valós kalandok, a mű hangulata és feszültsége megragadja, mindvégig leköti az olvasót. (Illusztrálta François Place, fordította Pacskovszky Zsolt.)

„Hatkezes” mű a **Centi és a Csicseri bolt** c. meseregény, amelyet *Marék Veronika, Urbán Gyula és Tarbay Ede* írt, felváltva. A nagymamájával élő, 9 éves, félárva Centi a legkisebb az osztályban. Pedig nagyon szeretne beférni a kosárlabda-csapatba... Na de haladjunk sorjában. Egy szép napon egy kandúr szólítja meg az éppen sírdogáló fiút. Cicerónak hívják és száz esztendő. Ő hozza szóba Csicseri anyót, akinek madár- és állatkereskedése itt van a Galagonya utca sarkán. Centi hitetlen-

kedve hallgatja, és követi a kandúrt. És valóban ott az ajtó, ahol ő eddig csak egy vakablakot látott. Centiben és Csicseri anyóban az a közös, hogy nagyon-nagyon várnak haza valakit: a kisfiú geológus édesapját, aki valahol messze olaj után kutat, Csicseri anyó pedig a férjét, aki 25 éve eltűnt a tengeren. Ám most üzenet érkezik tőle. Életben van – meg kell szervezni az expedíciót, amely hazahozza. A vidám, fordulatos történetet most új illusztrációval, *Radnóti Blanka* elragadó, színes képeivel jelentette meg a kiadó.

A Cinóber Cirkuszt, a nem mindennapi társulatot én is csupán azóta ismerem, hogy kezembe vettem *Módra Ildikó és Szalma Edit* **Cinóber Cirkusz** című feltűnően szép és ígéretes tartalmú kötetét. Tehát a társulat: Firminc úr a porondmester, Csiri bácsi a bűvész, Mázlis a zsonglőr, Grabanc az állatidomár, Bukfenc a bohóc, Nyekk és Nyikk a két artista, Csi-pesz a fakír, Negro a tűznyelő, Madzag a

ruhaszárítót, vontató- vagy harangkötél-táncos, Miss Mini a pónilovon tótágast álló artista, és végül, de nem utolsó sorban van egy fergeteges görkorcso-lyaszáma a csupa macskából álló mena-zsériának. És akkor a Hold, a cirkusz éber óre egyik éjszaka nyakon csíp egy aprócska, sötét alakot, akinek aztán igazán semmi keresnivalója a macskák között! Vajon mi lesz a hivatlan (és megszeppent) vendég sorsa? Egérutat nyer, vagy a társulat különleges döntést hoz? Az ötletes, szellemes és kedves meséhez az illusztrátor, Sz. E. térbeli figurákat alkotott, ők láthatók a színpompás oldalakon.

A LOL könyvek sorozatnak mára kialakult rajongótábora van, és az olvasók most mohón kapnak a legújabb kötete után, amely *Jandy Nelson* **Az ég a földig ér** c. műve. Lennie, a nagymamájával élő cloveri (Észak-Carolina, USA) gimnazista nővére, Bailey egy hónapja halt meg. Amikor Lennie egy éves volt, anyjuk fogta magát, és elment. És a legújabb „megpróbáltatás”: mostanában másra se gondol, mint a szexre. (Ő az utolsó szűz a láthatáron, mondja magáról.) Gyászolja a testvérét, mégis majdnem lefekszik Toby Shaw-val, aki – mint most

elárulja neki – eljegyezte Bailey-t. És aztán a gimiben felbukkan egy észbontóan jóképű fiú. Joe Fontaine tetszik Lennie-nek, és úgy látszik, a fiú számára nem közömbös a lány. Mivel Lennie klarinétot is játszik, ír neki egy dallamot. Csakhogy nem biztos

benne, hogy a lány őt szereti-e. Sokáig nem találkoznak. Lennie ekkor így fogalmazza meg helyzetét: „Nem tudom, ki vagyok. /.../ Az, aki voltam, már nem lehetek több Bailey nélkül, az meg, akivé váltam, kész szerencsétlenség.” Több dologban is döntenie kell, még hozzá minél előbb.

Schein Gábor kötetének a címe (címadó verse), a **Márciusban jaguárok?** hibátlanul elörevetíti: van ebben a könyvben sokféle furcsaság, ötlet, játék. Olvasható benne egy-két hagyományosnak mondható, azaz kötött formájú, két vagy négy soros szakaszokból álló és rímes vers (pl. Széliskola, Padlás), de a 31-ből a nagy többség szabad vers (kajla rímekkel, szójátékokkal, valódi és ál-naiv kérdésekkel). A „jaguáron” és „fegruáron” kívül persze vannak igazi állatok is, pl. dromedár, elefánt, de akit úgy hívnak, hogy Bumbiantán, az még kedvességében is képes meglepő, nem feltétlenül kelle-

metlen dolgot művelni. Persze szó esik itt szeretetről, szomorúságról, öregségről, magányról (tehát: állapotokról), és várakozásról, sietésről, idegességről, tünődésről (ezek: helyzetek) – még hozzá egészen eredeti megközelítésben. És megjelennek gyerekek (Fiú és lány) valamint felnőttek (Apa és anya). És mintha az egész kötet ez a rácsodálkozást kifejező kérdés hatná át: Hogy is van ez? „Ki-

mostam a kedvenc pulóverem./ Az ujja megnyúlt, a háta összement./ Most kimosom magamat is, / hogy megint jó legyen rám.” *Ró-fusz Kinga* illusztrációiban is van konkrétság és elvontság, mint a versekben. Eredetiek, modernek, ötletgazdagok a rajzok is.

Csokonai Attila

► könyvről

Fombelle, Thimothée: *Ábrándok könyvtára*, 96 old., 1990 Ft; Marék Veronika-Tarbay Ede-Urbán Gyula: *Centi és a Csicseri bolt*, 192 old., 2990 Ft; Módra Ildikó-Szalma Edit: *Cinóber cirkusz*, 40 old., 2490 Ft; Nelson, Jandy: *Az ég a földig ér*, 272 old., 2390 Ft; Schein Gábor: *Márciusban jaguárok?*, 72 old., 2490 Ft. A könyvek a Móra Könyvkiadó gondozásában jelentek meg.

A népi költészet ihletforrás

Interjú **Muhsine Helimoğlu Yavuz** török néprajzkutatóval, egyetemi tanárral, több folklórtudományi és mesekönyv-gyűjtemény szerzőjével.

– 2006 óta immár a török irodalom is rendelkezik Nobel-díjas íróval, így az elmúlt években egyre több török regény magyar fordítása látott napvilágot. Mennyire ismert a török irodalom Európában?

– Jóllehet a Nobel-díjas íróknak egy bizonyos fokig láthatóvá tette irodalmunkat a világban, mégsem hiszem, hogy kellően ismernének minket. Az ismertté válás kérdése egy hosszú folyamat és olyan probléma, melyet íróink önmagukban nem tudnak megoldani. A jó fordítókön kívül szükség volna még erős-ismert könyvkiadók közreműködésére, népszerűsítő irodalmi programok szervezésére, és persze a többi nemzet irodalmáraival történő kapcsolatépítésre.

– A magyar politikai és kulturális élet régóta nem tud felülkerekedni a különböző ideológiai törésvonalak mentén kialakult megosztottságon. Mennyire tekinthető egységesnek a török irodalmi élet ebből a szempontból?

– Ha nem lenne a kérdés elején a „magyar” szó, most azt mondanám, hogy igen találó jellemzése ez a hazai politikai és művészeti életünknek. Ami szerintem igazán aggasztó, az a Törökországban az utóbbi években felerősödni látszó világi-vallásos típusú szembeállítás és megkülönböztetés jelensége. Pedig a történelmi tapasztalatok is azt mutatják, hogy ez a fajta megosztottság tengernyi fájdalom forrása.

– Egy olyan nagy ország esetében, mint Törökország, mennyire tud egységet képviselni, mintegy híd szerepet betölteni az irodalom az ország kulturálisan nagy különbségekkel bíró keleti és nyugati része között?

– Ezek a kulturális különbségek teljesen természetesek és a kultúrát hordozó emberek gazdagságát tanúsítják. A fontos itt is az, hogy ezeket a különbségeket tisztelni és becsülni tudjuk. Elmondható, hogy a török irodalom egységesítő ereje – az utóbbi években majdnem minden régióban megrendezett könyvfesztiválok jóvoltából – az ország teljes területén életképes.

– Hogyan jellemezné az olvasási kultúra mai helyzetét Törökországban?

– Bár az olvasási kultúránk a korábbi évekhez képest előrelépést mutat, mindaddig, amíg nem látok olvasó embereket a metrón és a parkokban, mégsem leszek elégedett. Természetesen ennek összetett okai vannak, gazdasági, politikai, pszichológiai stb, így nem várható, hogy máról holnapra megváltozna a helyzet.

– Vajon mennyire integrálják a török folklórt és szóbeli költészetet a kortárs török írók a műveikbe?

– Nem csak a török irodalomról, de az egész kortárs irodalomról elmondható, hogy csak a népi forrásokra támaszkodva hozható létre értékes műalkotás. Ebben a témában több tanulmányt és könyvet is publikáltam. A szóbeli népi költészet a művészek számára elsőrendű ihletforrás. Híres költőnk, Nazim Hikmet is igen gyakran idézte meg a népköltészetet verseiben. Amilyen mértékben íróink meríteni tudnak népművészetünkől, oly mértékben válnak mentessé az utánzás és a mesterkéltnek ható megoldások veszélyeitől.

– Mennyire nehéz ma a török társadalomban íróként, művészként boldogulni?

– Egy török népi mondással szeretnék felelni erre, miszerint „Érints meg egyszer és hallj ezer jajt”. Akkor mondjuk ezt, ha a kérdés egy számunkra sok problémával bíró témára vonatkozik. A legnagyobb gond az, hogy íróink-újságíróink igen nagy többségének a műveit nem védik gazdasági, társadalmi, jogi garanciák. Néhány ismert nagyobb könyvkiadó kivételével elmondható, hogy az igen szerény összegű jogdíjat sem utalják át időben vagy egyáltalán ki sem fizetik. Jól jellemzi a kiszolgáltatottság fokát, hogy amikor a nehéz terepmunka során Délkelet-Anatóliában gyűjtött népi folklórkötetemből, a Diyarbakiri legendákból a tudtom és engedélyem nélkül színpadi művet készítettek, hét évig tartó pereskedés vette kezdetét. Végül megnyertem a pert, de a megítélt kártérítés nagy része az ügyvédi költségeket fedezte.

– Ha egy nép irodalma a lelki életének tükré, vajon hogyan jellemezné a török társadalmat?

– A török nép már csak olyan, hogy a legreménytelenebb, leküzdhetetlenek hitt helyzetekben is végül megtalálja a megoldást és a kiutat. Mint a hamvaiból föltámadó fénymadár, mi is újraépítjük az életünket. Népmeséink is többségükben ezt az üzenetet hordozzák. Vagyis azt mondják, hogy „ne csüggedj, végül úgyis a szépség és a jószág győzedelmeskedik.” Másrészt itt áll előttünk példaként a történelmünkben Mustafa Kemal Atatürk, aki olyan önbizalmat adott nekünk, amiből mindig erőt meríthet a népünk.

– Mikor járt nálunk először és legutóbb?

– Legelőször 1983-ban jöttem Magyarországra, a magyar anyától, Gabitól született unokaöcsém, Attila születését ünnepeltük. Utána még több alkalommal jártam itt. Legutóbb két éve a Tasnádi Edit által magyarra fordított és a Magyar Napló gondozásában 2011-ben megjelent mesegyűjteményem, A szarvas-szultánkisasszony bemutatása alkalmából rendezett esten vettem részt Budapesten. Az Írószövetség székházában tartott rendezvény a budapesti török nagykövetség támogatásával került megrendezésre, és megható volt az ismételtent megtapasztalt vendégszeretet. Budapest azon városok egyike, ahol szívesen élnék, így mindig boldogság számomra, ha ide jöhetnek...

Pál Laura

► könyvről

A SZARVAS-SZULTÁNKISASSZONY - Török népmesék
Magyar Napló Kiadó, 152 oldal, 3990 Ft

Írók Törökországból a Könyvfesztiválon

Iskender Pala

Isztambulban élő író, irodalmár. 1958-ban született a törökországi Uşakban. Irodalmárként a török díván-költészet a fő kutatási területe. Magyarul is olvasható az Európa kiadónál megjelent *Halál Babilonban, szerelem Isztambulban* című regénye (Tasnádi Edit fordítása).

francia Művészet és Irodalom Lovagrend kitüntetését is. Regényeiben ötvözi a posztmodern vonásokat, a történelmi fikciót a mágikus realizmussal.

Legjelentősebb regényei: Az isztambuli fattyú (*The bastard of Istanbul*), A szerelem negyven szabálya, Rumi regénye (*The Forty*

Rules of Love: A Novel of Rumi), Becsület (*Honour*)

Tanulmányait az Isztambuli Egyetem Irodalomtörténeti Karának Török Nyelv és Irodalom szakán végezte. A díván-költészet témakörében 1983-ban doktorált, 1993-ban az Isztambuli Egyetem docense lett, 1998-ban pedig elnyerte a professzori címet az Isztambuli Kulturális Egyetemen. A díván-irodalom témakörében számos tanulmány szerzője. Írói pályájára nagy hatást gyakorolt a magyarul is olvasható híres török novellista, Ömer Seyfettin és Refik Halid. A *Zaman* című török napilap kulturális rovatának állandó cikkírója. Jelenleg az Isztambuli Kulturális Egyetem tanára.

Számos rangos török irodalmi díjjal ismerték el munkásságát, többek között megkapta a Török Írószövetség stílisztikai, majd tanulmányírói díját, 2001-ben elnyerte az Értelmiségiek Csoportja Kayseri Tagozatának „Az Év Irodalmára” díját, majd 2013-ban a Köztársasági Elnöki Kulturális és Művészeti Nagydíjat.

Műveinek jellemző témaköre az oszmán-török kultúra és történelem különböző epizódjai. Fontosabb művei: Babil'de Ölüm, Istanbul'da Ask (*Halál Babilonban, szerelem Isztambulban*) (2004), Kahve Molasi (*Kávészünet*), Kurtlarin Efendisi (*Farkasok ura*), Sah ve Sultan (*A sah és a szultán*), Kitab-i Ask (*A szerelem könyve*), Leyla ile Mecnun (*Leyla és Medzsún*), Kirk Güzeller Cesmesi (*Negyven Szépég Kútja*), Mihmandar, Bir Eyüp Sultan Romani (*Mihmandar, Eyüp Szultán regénye*), Aska Dair (*A szerelemre tartozik*)

Elif Şafak

Törökország egyik legolvasottabb és legnépszerűbb kortárs szerzője. Műveit számos nyelvre fordítják, több mint negyven országban adták ki a regényeit. 2010-ben elnyerte a

1971-ben született Strasbourgban. Jelenleg Londonban és Isztambulban él felváltva. Eddig tizenhárom könyvet publikált, köztük kilenc regényt. Egyaránt ír törökül és angolul is. Műveiben sikeresen ötvözi a keleti és nyugati elbeszélői stílust, témaválasztásának fókuszában a női sors áll, a kisebbségek, emigránsok, szubkultúrák jellemző problémái. Regényeiben gyakran reflektál a különböző kulturális és irodalmi hagyományokra, a szüfizmusra és a kulturális politikára. Már legelső regénye (*Pinhan, The Mystic*) elnyerte 1998-ban a Rumi díjat, melyet a misztikus irodalom témakörében írt legjobb műveknek szoktak odaítélni. Második regénye, *A város tükröi (Sehrin Aynaları)* a 17. századi zsidó és iszlám miszticizmust veszi górcső alá. Mahrem (*The Gaze*) című könyve hozta meg számára az igazi áttörést, ez a műve elnyerte 2000-ben a Török Írószövetség legjobb regénynek járó díját. Következő műve a *Bit Palas (The Flea Palace, 2002)* valódi bestseller lett Törökországban.

Második angolul publikált regénye, *Az isztambuli fattyú (The Bastard of Istanbul)* 2006-ban ismét a bestseller-listát vezette hazájában. Ebben a művében egy örmény és török család történetét meséli el női szemmel. Szülés utáni depressziója ihlette a 2006-ban megjelent *Fekete tej (Siyah Süt)* című önéletrajzi könyvét. Ebben Şafak érzékletesen ábrázolja az írói és anyai szerep összehangolásának kihívásait. Ez a mű-

ve is nagy sikert aratott az olvasói között. A *The Forty Rules of Love* című regényében Rumi tanításai alapján járja körbe a szerelem témáját. Több mint 750,000 példányban adták el, és minden idők legolvasottabb könyve lett Törökországban. Legutóbbi angolul írt regénye, az *Iskender (Becsület)* szintén vezeti a bestseller listákat és számos pozitív külföldi kritikát kapott. A könyv újranyitotta Törökországban a szerelem, szabadság és feloldozás témakörét. Legutóbbi könyve a híres török építész, Mimar Sinan életének elmesélésén keresztül olyan kérdésekre összpontosít, mint a hatalom, kreativitás, művészi szabadság és a bigottság mibenléte. Şafak rendszeresen publikál török lapokban, politikai és művészeti tárgyú esszéi eddig három kötetben összegyűjtve jelentek meg. Şafaktól magyarul is olvasható az Európa Kiadónál megjelent *Becsület, Az isztambuli fattyú, Szerelem*, valamint *A tükrök városa*, ill. a Jászóveg Műhelynél kiadott *Fekete tej*.

Gül İrepoğlu

Török művészettörténész, író. 1956-ban született Isztambulban. Az Isztambuli Egyetemen huszonhat évig tanított művészettörténetet. Fő kutatási területe a 18–20. századi festőművészet, a keleti és nyugati művészeti kölcsönhatások, és az ékszer-történet. Számos tudományos könyv és tanulmány szerzője. Az UNESCO Török Nemzeti Bizottságának igazgatósá-

gi tagja, a Kulturális Örökség Szakmai Bizottságának elnöke. Legismertebb regénye a 2007-ben megjelent *Cariye*, melynek cselekménye a 18. századi török szultáni háremben játszódik.

További jelentősebb művei: A szultán kertje: kertek és virágok az oszmán kultúrában (2011); Birodalmi oszmán ékszerek (2012); A tulipán: a természetben, a történelemben és a művészetben (2013), Az oszmán szultáni udvar ékszerei: történelmet olvasni az ékszerekről (2012).

2011-ben az oszmán ékszerek témakörében tartott két nagysikerű előadást Budapesten és Kecskeméten.

Pál Laura

Török vonatkozású művek „kiadója”: a Magyar–Török Baráti Társaság

Az utóbbi években öröndetesen megnőtt a magyar olvasók érdeklődése a kortárs török szépirodalom iránt, amely Orhan Pamuk személyében immár Nobel-díjassal is dicsekedhet, s változatlanul keresettek a több évszázados török–magyar történelmi kapcsolatokat feldolgozó ismeretterjesztő és tudományos munkák is, elsősorban természetesen az érintett kutatók, turkológus szakemberek körében.

A megjelent török vonatkozású könyvek között sajátos színfoltot képviselnek a budapesti Magyar–Török Baráti Társaság kiadványai, amelyek főként az utóbbi kategóriába tartoznak, s hogy az érdeklődő török olvasók is forgathassák azokat, több közülük török nyelven, illetőleg kötetben belül két nyelven – magyarul és törökül – került publikálásra.

Magyar és török nyelven jelent meg kismonográfia Thököly Imréről (szerző: Seres István) és feleségéről, Zrínyi Ilonáról (szerző: R. Várkonyi Ágnes), többszerzős tanulmánykötet II. Rákóczi Ferencről és halálának 250. évfordulója alkalmából Mikes Kelemenről; a csak török nyelvű Kossuth-monográfia Hermann Róbert munkája. E kiadványok tárgyát képező történelmi személyiségek életének közös vonása, hogy a Habsburg-ellenes függetlenségi küzdelmekben játszott szerepük miatt sokadmagukkal törökországi emigrációba kényszerültek; életrajzaikat az ugyancsak magyar és török nyelvű „Török menedékjogot kapott magyar emigránsok rövid életrajzi összefoglalója” című kézagpótló kézikönyvben is megtaláljuk.

A felsorolt művek számos újdonsággal szolgálnak nemcsak a török, hanem a magyar olvasóknak is. Különösen vonatkozik ez a Társaság legutóbbi, 2013-ban megjelent Magyar honvédtábornokok oszmán szolgálatban c. tanulmánykötetére, mely az 1848–49-es forradalom és szabadságharc leverése után Törökországba emigrált Guyon Richárd és Kmety György tábornok – török nevükön Hursid pasa és Iszmail pasa – pályafutását mutatja be az oszmán hadseregben. Életútjuk ezen szakaszáról nagyon keveset tud a hazai közvé-

lemény, holott hadvezéri ténykedésük kiteljesedését jelentik a szultáni szolgálatban töltött évek, hiszen jelentős erőt képviselő török seregstestek élén egy korai világháborúban, nevezetesen az 1853–56. évi krími háborúban kellett helyállniuk, amelyet három európai hatalom és Törökország szövetsége vívott az orosz birodalom ellen. „Renegáttá” válásukat követően, tábornoki rendfokozatukat megtartva rövidesen a háború kelet-anatóliai hadszínterére vezényelték őket, ahol az oroszok ostromolta Kars várának védelmében kaptak érdemi feladatokat. A harcokban különösen Kmety tüntette ki magát, aki angol nyelvű emlékiratban örökölte meg az oroszok által végsőnek szánt 1855. szeptember 29-i – sikertelenül végződő – roham eseményeit. Műve, amelyet a kötet teljes terjedelmében közöl, európai visszhangot keltett. A kötetben közzétett tanulmányok egyikét török szerző, az ankarai illetőségű Ayan Dursun írta, aki a Kmetyre és Guyonra vonatkozó török levéltári anyagok felkutatásával és publikálásával nagy szolgálatot tett mind a magyar, mind pedig a török történet-tudománynak.

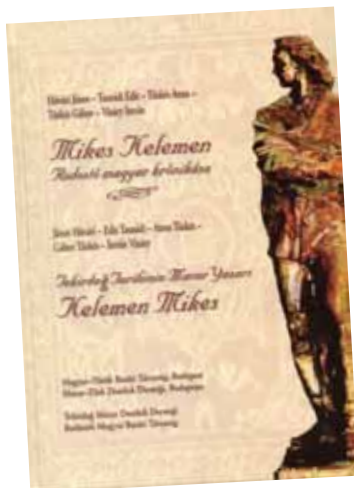
A török hódoltság korával foglalkozó tudományos műveket – Fodor Pál és Dávid Géza munkáit – az Akadémiai Kiadóval közös kiadásban adta ki a Társaság. A történelmi kapcsolatok mellett néhány kiadvány a kulturális kapcsolatokra fókuszál: a török nyelvű, *Tasnádi Edit* és *Dursun Ayan* jegyezte Balassi Bálint kötet első nagy nemzeti költőnk versművészetének török motívumait taglalja. *Hóvári János* „Rodostói emlékek és tanulások” című terjedelmes

monográfia a törökországi emigráció egyé-
b fellelhető emlékeiről.

A szóban forgó kiadvány ezekből közöl bő válogatást, mintegy a feledés homályából elővarázsolva napjaink számára e kalandor hajlamú képiró alakját és értékmű munkásságát. *Prof. Dr. Vecdet Erkun* Budapesttől Ankaráig címmel kiadott visszaemlékezéseiben diákéveiről, a második világháború előtti, alatti Magyarországról ad képet.

A közvetlenül a rendszerváltozás után alakult Magyar Török Baráti Társaság ez ideig húsz kiadványt jelentetett meg. Ekkor jelenhetett csak meg *Tarik Buğra* Állva akarok maradni c. drámája, amellyel az író az 56-os forradalom magyar hőseinek akkor állított emléket, amikor itthon még beszélni sem lehetett róluk. Miközben a magyar kiadók szinte kizárólag a kortárs török alkotók művei közül válogatnak, a Társaság feladatának tekinti a török klasszikusok megismertetését is. A Júnusz Emre Emlékkönyv születésének 750. évfordulója alkalmából mutatta be a török költészet egyik legnagyobb alakját. *Számi Pasazáde Szezái* Szabadulása az első török regények egyike volt; *Reşat Nuri Güntekin* Madárkája pedig hazájában mindmáig az egyik legolvasottabb könyv. A török novellaírás első kiemelkedő alakja, *Ömer Seyfettin* elbeszéléseivel a Harem c. válogatás révén találkozhatunk.

Tasnádi András

A török irodalom Magyarországon és a nagyvilágban

Mi magyarok nagyon jól tudjuk, hogy minden nagykapu mellett van egy kiskapu. Így van ez az irodalom terén is: a világirodalom kapuján elsősorban a nagy nyelveken, ma már egyértelműen az angolul megírt könyvek sétálhatnak be a legkényelmesebben, a többieknek – a szerző vitathatatlan tehetsége mellett is több szerencsére van szükségük valamilyen kiskapu megtalálásához. A legfontosabb talán, hogy világnyelven jelenjenek meg a műveik, ahogy a magyar szerzők esetében általában a német fordítások jelentik az ugródeszkát. A törökök élő klasszikusa, sokáig a Nobel-díj török várományosának tekintett Yaşar Kemal számára például óriási előnyt jelentettek feleségének, Thilda Sorrerónak egymást követő kitudnó angol fordításai.

(A még a közelmúltban is új regénnyel jelentkező író népszerűségét mutatja, hogy amikor harminc éve telefonon kerestem, mert el akartam vinni *Az Ördög-szekerek útján* című regényének fordítását – megjegyzem a Magvető is a regény angol kiadására figyelt fel, és azért kerestek meg, mert eredeti nyelvből akarták fordíttatni – arra kért, hogy Menekşenél szálljak le a helyérdekű vasútról, ott bárki megmondja, hogy hol lakik. Így is történt... Azóta életnagyságúnál nagyobb ülő szobra köszönti az isztambuli repülőtér és a város központja között a tengerparti autópályán közlekedőket...)

Hozzásegíthetnek a világhírhez a politikai „botrányok”, így Yaşar Kemalnak a kurdokkal kapcsolatos kijelentései, illetve az ellene indított per. Ugyanezt tapasztalhattuk később Orhan Pamuk és az örmény kérdés kapcsán is. Pamuk ugyanakkor példát szolgáltat a harmadik kiskaput, a nemzetközi díjak szerepére is: az első franciára fordított művéért 1991-ben elnyert Prix de la Découverte Européenne egyszerre növelte a későbbi Nobel-díjas hazai és nemzetközi tekintélyét; a Nobel-díj (2006) pedig a török irodalomra a irányítva figyelmet, a többi török író kitörésében is segített.

Jelentős hatása van a török Idegenforgalmi és Kulturális Minisztérium fordítást támogató alapjának is, amely eddig már több mint 1500 török mű összesen ötvenkilenc nyelven való megszólalását segítette elő.

Manapság legtöbbször a nagyszámú Németországban élő vendégmunkások okán alakuló kapcsolatok miatt németre, valamint a közeli balkáni országok nyelveire, kiemelkedően sokat bolgárra, valamint arabra fordítanak, de nem hiányoznak a japán vagy koreai fordítások sem.

A világ legtöbb nyelvére fordított török szerzők között a már említett Yaşar Kemal és Orhan Pamuk mellett nálunk is dobogós a költő Nâzım Hikmet, és a szatirikus-humorista Aziz Nesin, vagy a kiemelkedő tehetségű filozófia professzor-regényíró İhsan Oktay Anar; de a legtöbb nyelvre fordított művek között szerepel az ősi török elbeszélő mű, a *De-de Korkut* is, amelynek ifjúsági változata a Könyvfesztiválra jelenik meg *Korkut apó történetei* címmel, valamint a középkor csodálatos költője, Yunus Emre (öt a születésének 750. évfordulója alkalmából mutattuk be 1991-ben a *Júnusz Emre Emlékkönyvvel*). A mai sikeres török írók közül Oya Baydar regényei például huszonnégy nyelven olvashatók, így a *Macsakaparás* magyarul is...

És ezzel megérkeztünk a török irodalom magyarországi jelenlétének kérdéséhez.

A török irodalom magyarra ültetői egy óriás nyomában járnak: már Balassi Bálint fölfedezte és a mi kincsünké tette a török költészetet, amikor jó néhány költeményét korabeli török versek „nótájára szerzet- te”, illetve „valahány török bejt”-et magyarra fordított.

A török irodalom nálunk viszonylag szerencsés helyzetben van, mivel a gyökereivel messze nyúló turkológiai kutatásokra támaszkodhat. A magyar turkológusok (Repiczky János, Vámbéry Ármin, Vincze (Venetianer) Frigyes, Erődi Harrach Béla, Mécsáros Gyula, Németh Gyula stb.) a 19. század közepétől fogva, gyakran a kutató- vagy gyűjtőmunkájuk „melléktermékeként” tettek közzé fordításokat. A török népköltés kincseit egyébként Kúnos Ignác fedezte föl a törökök és a világ számára,

ő gyűjtötte, fordította le és adta ki magyarul és németül is először a török népi játékok, a *karagöz* és az *ortaoyunu* szövegeit, a Naszreddin Hodzsa anekdotákat, valamint népdalokat, meséket, találós kérdéseket.

Bár a Kossuth-emigráció, majd az első világháború után a párizsi békerendszer elutasítása, az Atatürk vezette felszabadító háború és a kedvezőbb békekötés kikényszerítése fokozott szimpátiát keltett Törökország iránt, a második világháború, majd az azt követő időszak nem kedvezett a török irodalom magyarországi megjelenésének. Mára azonban lassan-lassan több polcot is megtölthetnek a törökből fordított irodalmi művek.

Nézzük először az antológiákat! A *szenvedélyek tengere* című kötettel a 13. századtól a múlt század hatvanas éveig hajózhatunk a török költészet vizein. A modern török próza talán legerősebbje a novella. A magyar olvasó a *Török elbeszélők* című antológiában a kezdetektől a hetvenes évekig követheti a klasszikusokon át a műfaj megújítóig a legjelesebb novellistákat; a *Van, akit a sólyom karmol meg* című válogatással pedig napjaink kiválóságai is elérkezünk. A Könyvfesztiválra megjelenő *Jázminszirmok* című kötet hét drámaíró egy-egy darabjával segít képet alkotnunk a török színpadi irodalomról.

Még csak felsorolni sem tudjuk itt a török gyermekirodalom és a népmesék, illetve a modern török széppróza hazánkban legismertebb műfaja, a regény magyar fordításait. Arra buzdítjuk az olvasót, hogy fedezze fel magának ennek a sokszínű kultúrával rendelkező, a magyarokhoz oly sokágú kapcsolatokkal kötődő és a magyarok felé kivételes testvéri szeretettel forduló nép irodalmának remekait!

Tasnádi Edit

ISZTAMBUL – egy kép a várossal, amelyről regények születtek

A Díszvendég Törökország című összeállításunk megjelenését támogatta a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése

A török díszvendégség programja

ÁPRILIS 24. 15.00–15.45 TEÁTRUM

Az ünnepélyes megnyitón a díszvendég Törökország részéről **Ömer Çelik** török kulturális- és turisztikai miniszter mond köszöntőt.
Közreműködik: Classical Turkish Music Ensemble

ÁPRILIS 24. 16.00–17.30 B1 STAND

A díszvendég **Törökország** standjának, valamint az **Ibrahim Müteferrika**-kiállításnak a hivatalos megnyitója

ÁPRILIS 24. 10.00–18.00 ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR 1014 BUDAPEST, BUDAVÁRI PALOTA F. ÉPÜLET

A török díszvendégség alkalmából

A Szultán ajándéka. Négy Corvina a Szeráj könyvtárából

A kiállítás megtekinthető az Országos Széchényi Könyvtárban 2014. április 24. és május 6. között. Nyitva tartás: keddtől szombathig 10.00–18.00 óra között
Az Országos Széchényi Könyvtár és a Yunus Emre Intézet együttműködésével.

ÁPRILIS 24. 18.00–19.00 YUNUS EMRE INTÉZET 1062 Budapest, Andrássy út 62.

Ibrahim Müteferrika - Egy élet története

Magyarországról az Oszmán Birodalomba

Résztevők: Solmaz Kámuran és Fahri Aral

Törökország Kulturális és Turisztikai Minisztériuma rendezvénye

ÁPRILIS 25. 11.00–12.00 B1 STAND

Török és magyar népmesék

Résztevők: Muhsine Helimoğlu Yavuz, Tasnádi Edit és Tarik Demirkan
Törökország Kulturális és Turisztikai Minisztériuma rendezvénye

ÁPRILIS 25. 12.00–13.00 B1 STAND

Találkozás **Solmaz Kámuran**nal, a **Magyar - Az első török nyomda magyar megalapítójának kalandos élete** című kötet írójával

Résztevők: a szerző és Szondi György

Törökország Kulturális és Turisztikai Minisztériuma rendezvénye

ÁPRILIS 25. 13.00–14.00 B1 STAND

Találkozás **Mevlana İdris Zengin**nel, a **Csengő-bongó meseutca** című kötet szerzőjével

Résztevők: a szerző, Sipos János és Szondi György

Törökország Kulturális és Turisztikai Minisztériuma rendezvénye

ÁPRILIS 25. 14.00–15.00 B1 STAND

Török-magyar történelmi kapcsolatok

Résztevők: Erhan Afyoncu és Fodor Pál (a MTA Történelemtudományi Intézetének vezetője)

Törökország Kulturális és Turisztikai Minisztériuma rendezvénye

ÁPRILIS 25. 15.00–16.00 B1 STAND

A kortárs török irodalom

Résztevők: Beşir Ayvazoğlu és Ivanics Mária (a Szegedi Tudományegyetem Altajisztika Tanszékének vezetője)

Törökország Kulturális és Turisztikai Minisztériuma rendezvénye

ÁPRILIS 25. 18.00–19.00 YUNUS EMRE INTÉZET 1062 Budapest, Andrássy út 62.

Költői est

Résztevők: Oya Uysal és Furkan Çalişkan

Törökország Kulturális és Turisztikai Minisztériuma rendezvénye

ÁPRILIS 25. 17.30–18.30 OSZTOVITS LEVENTE TEREM

Szerilem és Becsület. Találkozás **Elif Şafak** világhírű török íróróval
Az Európa Könyvkiadó rendezvénye

ÁPRILIS 25. 18.00–19.00 KNER IMRE TEREM

A szarvas-szultánkisasszony és **Erdel Öz Korkut apó történetei** című török mesekönyvek bemutatója

Résztevők: Tasnádi Edit műfordító, Muhsine Helimoğlu Yavuz, a kötet szerkesztője, Yaz Hakki, a budapesti Yunus Emre Török Kulturális Központ igazgatója, Oláh Katalin illusztrátor és Oláh János kiadóvezető

Moderátor: Gilányi Magdolna

A Magyar Napló Kiadó rendezvénye

ÁPRILIS 25. 16.00–17.00 B26 STAND

Tasnádi Edit fordító dedikálja a **Jázminszirmok** - kortárs török drámák, valamint **Memet Baydur Szemek barna vizei** című köteteket
A Napkút Kiadó rendezvénye

ÁPRILIS 25. 17.00–18.00 K2 STAND

Muhsine Helimoğlu Yavuz dedikálja **A szarvas-szultánkisasszony** című török népmesekönyvét

A Magyar Napló Kiadó rendezvénye

ÁPRILIS 25. 17.00–18.00 K2 STAND

Tasnádi Edit műfordító és **Oláh Katalin** képzőművész dedikálják a részvételükkel készült török mesekönyveket, az **Erdel Öz Korkut apó történetei** és a **Muhsine Helimoğlu Yavuz A szarvas-szultánkisasszony** című köteteket

A Magyar Napló Kiadó rendezvénye

ÁPRILIS 26. 11.00–12.00 B1 STAND

Találkozás **Mavisel Yener**rel, **A kék alma** című kötet írójával

Résztevők: a szerző és Sipos Katalin

Törökország Kulturális és Turisztikai Minisztériuma rendezvénye

ÁPRILIS 26. 13.00–14.00 B1 STAND

A török könyvpiac, a magyarra fordított török művek és a TEDA (Törökország Fordítási és Kiadási Ösztöndíj-programja)

Résztevők: Hamdi Turşucu (az Általános Könyvtári és Publikációs Igazgatóság vezetője) és Metin Celal Zeynioğlu (a Török Kiadói Egyesülés elnöke)

Törökország Kulturális és Turisztikai Minisztériuma rendezvénye

ÁPRILIS 26. 13.00–15.00 KÖNYVTÁROS KLUB

Török és finn hősök a magyarra fordított gyermekirodalomban

Résztevők: Kovács Marianna mesemondó és Karakasné Kőszegi Katalin
Timo Parvela Ella sorozatának bemutatása

Résztevő: Tóthné Szomolya Ágnes

A Cerkabella Kiadó és Napkút Kiadó könyveinek bemutatója

Török tájak, török irodalom

Kucska Zsuzsa személyes hangú beszámolója találós kérdésekkel

Petőcz András Cicaszobor áll a téren című kötetét a szerző mutatja be

Moderátor: Budavári Klára

Az MKE Gyermekkönyvtáros Szekció rendezvénye

ÁPRILIS 26. 15.00–16.00 B1 STAND

Találkozás **İskender Palá**val, a **Halál Babilonban, szerelem Isztambulban** című kötet írójával

Résztevők: a szerző és Tasnádi Edit

Törökország Kulturális és Turisztikai Minisztériuma rendezvénye

ÁPRILIS 26. 16.00–17.00 B1 STAND

Találkozás **Gül İrepoglu**val, **Az ágyas** című kötet szerzőjével

Törökország Kulturális és Turisztikai Minisztériuma rendezvénye

ÁPRILIS 27. 12.00–13.00 B1 STAND

A magyar turánizmus és a Magyar Turáni Társaság

Résztevők: Tarik Demirkan és Farkas Ildikó

(Károli Gáspár Református Egyetem)

Törökország Kulturális és Turisztikai Minisztériuma rendezvénye

ÁPRILIS 27. 13.00–14.00 B1 STAND

Ünnepség a nagy török író, **Orhan Kemal** születésének 100. évfordulója alkalmából

Résztevő: İşik Ögütçü

Törökország Kulturális és Turisztikai Minisztériuma rendezvénye

KIÁLLÍTÁS A BUDAPESTI NEMZETKÖZI KÖNYVFESZTIVÁLON

Millenáris B épület Földszint

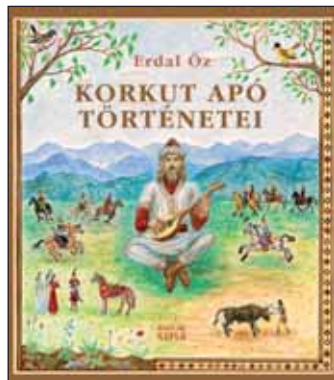
Ibrahim Müteferrika, a török könyvnyomtatás magyar úttörője

Az MTA KIK Keleti Gyűjteménye és a **Yunus Emre** Török Kulturális

Központ kiállítása

A nomád oguzok hőstettei Bikács kántól Uruz bégig

Sátorban élő, lovas nomádok, vadászok, íjászok és solymászok, vad csaták, véres leszámolások, vad bikát legyőző, Toldi Miklóshoz hasonló, hatalmas erejű hősök szerepelnek a Kitab-i Dede Korkudban, azaz Korkud apó könyvében, melyet mai nyelvre átültetve és az ifjúság számára átdolgozva, most Tasnádi Edit értő műfordításában vehetünk a kezünkbe. A történetek egy távoli, mégis ismerős világot idéznek fel a magyar olvasóban, melyben a magyarra is jellemző népmesei motívumokat, és a honfoglaló őseinkre (is) jellemző életmódot egyaránt felfedezhetjük. A Dede Korkud az oguz törökök anonim elbeszélés-gyűjteménye, a török népek irodalmának egyik gyöngyszeme. Az oguzok vándorlását,

Erdal Öz
**KORKUT APÓ
TÖRTÉNETEI**
Fordította: Tasnádi Edit
Magyar Napló Kiadó
160 oldal, 2000 Ft

hódításait, a harcok emlékét őrzik e hőstörténetek, melyek eredetüket tekintve a 8-14. század között keletkeztek. De kik is az oguzok, akiknek őseposza valószínűleg sok más lovas nomád nép hősepiájával rokonságot mutat? A fordító az utószóban alaposan körbejárja e nép eredetét.

Eszerint „az oguzok leszármazottjai alkotják a török népek legjelentősebb, legnyugatibb és legnépesebb ágát. Ma ide tartoznak a törökországi törökök (vagy ahogy a történelemben szerepeltek: az oszmán-törökök, saját nevükön türkök), az Azerbajdzsánban és Iránban élő azerik vagy azerbajdzsánok, a Kaszpi-tenger melletti Türkmenisztánban élő türkmének, valamint a Moldvában élő néhány tízezer főnyi, ortodox keresztény gagauzok.” Az oguzok nemzeti eposzá összeállt elbeszélés-gyűjteményének tematikájában megjelenik a természetfeletti erők elleni harc az Odüsszeia ismert motívumaival, több meszeszerű szerelmi történet, valamint az oguzoknak más török és nem török népekkel vívott harcai, például a „gyaurok ellen”, akik lehetnek a szomszédos bizánciak, görögök, örmények, grúzok vagy abházok. A prózai részeket hosszabb-rövidebb verses be-

tétek színesítik, az élő előadást imitáló módon: a szerző és előadó a lantos költő, Dede Korkud, az oguzok igrice, aki kobozkísérettel adja elő a történeteket. A hősök történetei hosszú ideig csak szóban terjedtek, végül a 16. században jegyezték le azokat, majd a 20. században, Erdal Öz, a jeles török író, (1945–2006) a tizenkét történetből hatot átültetett mai nyelvre, átdolgozásában is híven követve az eredeti előadásmódját. Bár a harcos pásztornép férfijai a csatajelenetekben meglehetősen véresnek és kegyetlennek tűnnek fel, mégis erényeik és jellemvonásaik (bátorság, vakmerőség, hősiesség, egyenes jellem, a család és a családfő feltétlen tisztelete, a nők védelme) kiérdemelhetik a mai olvasók elismerését. Az archaikus hangulatot keltő epikus nyelvet jól kiegészítik Oláh Katalin török motívumokkal megrajzolt illusztrációi.

(szénási)

„Ha nem vagy asszony, semmit sem érsz”

„Asszonyok, az uratok a ti poklotok és a ti paradicsomok”- olvashatjuk Hatice Meryem bölcs meglátását a török nők házasságáról sok szeretettel, humorral és realitással megírt novelláskötetében. Szerke a világon a nők mulhatatlan vágya a férjhez menés, egyszerűen így vagyunk programozva. Pláne a hagyománytisztelő, török társadalomban, ahol a népiélet ma is az, hogy „ha nem vagy asszony semmit sem érsz”. „Csak egy hüvelyknyi férjem legyen...” – sóhajtanak az író harminc, egymástól független novellájának szereplői, akik saját házasságuk történetét mindig feltételes módban mondják el. Kik lennének ezek a férfiak? Leginkább kisemberek, foglalkozásuk és természetük szerint a

férjek archetípusai, a keleti társadalmakban hagyományos férfitulajdonságok képviselői: van köztük részeges, börtönőr, hentes, vasutas, kereskedő, imám, dologkerülő, jóképű, törpe, fölösleges ember, roma csávó, sorsüldözött, nincstelen, nagyevő, lantos népénekes és meg nem értett költő. A jólét és a gazdagság ritkán bukkan fel a történetekben, és nagy átlagban inkább a házasság árnyékos oldala jelenik meg, mintsem a napos. Két világ és két korszak rajzolódik ki a novellákban: egyfelől a régi, muzulmán, férfiközpontú értékrend, amely az asszonyt a tűzhely mellé kényszeríti, és kizárólag a hagyományos női szerepekben kívánja látni, ahol a lányok tanulás helyett még ma is évekig készítenek kézzel hímzett kelengyjüket az esküvőre, ahol különféle mágikus cselekedetekkel biztosítják a házasság megtartását. Másfelől jelen van a nyugati, európai,

Hatice Meryem
**CSAK EGY HÜVELYKNYI
FÉRJEM LEGYEN...**
Fordította Tasnádi Edit
Európa Kiadó
148 oldal, 1990 Ft

21. századi gondolkodásmód, ahol az internetes kávézó tulajdonosa interneten szexel, majd

a felesége megtanulva a chatelest, elriasztja a „szeretőit”, ahol beszélnek, mert beszélni lehet a szexről és a tikos, hálószobabeli életéről, ahol megjelennek a nők modern férfifogási és férjmegtartási trükkjei. A majd mindig bőbeszédű török íróktól eltérően az író a történetekben kevés szóval eleve nit meg egy-egy típust, karaktert, sorsokat, érzéseket, gondokat és álmokat. Az 1968-as születésű szerző maga sem tartozik a régi világ asszonyai közé: pénzügyi végzettséggel bankban dolgozott, majd felrúgva addigi életét, elment Londonba, ahol sokféle munkát végzett. Isztambulba visszatérve 1996–2001 között az Öküz (‘Ökör’) c. folyóirat kiadóját vezette. 2000-ben jelent meg első novelláskötete (Sif-tah), 2008-ban az első regénye (Kisim Kisim Yer Damar Damar). Műveit angolul is, németül is kiadták.

(Sz. Zs.)

Agyutazás

A „Science in Fiction” című sorozatban török szerző művével rukkolt elő a Typotex Kiadó. Levent Mete Rika agyában című regénye valódi „pszi-fi”: az író a lélektan bugyraiba kalauzolja olvasóját.

A történet szerint beköszöntött az emberiség számára az idő, amikor a tudomány képes második életet adni. A test pusztulása után az agy tovább élhet – a Második Élet Központja akváriumszerű tartályaiban emberi agyak ezreit tárolják. A nemkívánatos személyeket a halál helyett „második életre” ítéli, ám néhányan az akváriumokból megszöknek, és még élő emberek agyába bújva válnak vándor lelkeké. Ilyen a regény főhőse, Pepko is, akit zsarolással vesznek rá arra, hogy jusson be Rika agyába. Nem véletlenül: a veszélyes elemek után szaglászó felügyelő úgy gon-

dolja, Rika ellenzéki apja öngyilkossága után saját lányának agyában bujkál.

Miután Pepko bejut a kijelölt agyba, a regény izgalmas játékkal ábrázolja világa megkettőződését: kezdetben még egyszerre érzékeli Rika környezetét, gondolatait, érzelmeit és a régi Pepko életét.

Rika apja lánya és Pepko gondolatainak segítségével barátokat, rokonokat hív elő, hogy velük együtt találják meg azt a ládát, amely az apa szerint az egyetlen eszköz lánya életének megmentésére. A kis csapat úgy kel útra a lélek mélyébe, akár Dante a Pokolba. A Fekete és Fehér Rikává kettéváló főhősnek a ládában talált régi babája segítségével kell majd egyesülnie.

A török szerző nem csak a lélektanból ismert tudatalatti álomszerű, metaforikus világot festi meg történetében, de felsejlenek az ókori mitológia utazástörténetei is, hi-

Levent Mete

RIKA AGYÁBAN

Fordította Tasnádi Edit

Typotex Kiadó

256 oldal, 2500 Ft

szen a lélek mélységei sokkal szédítőbbek a materiális, testi valóságnál. Rétegei magunk által teremtett lényeket, ismeretlen tájakat rejtenek, melyekből Levent Mete élénk varázsol néhányat: a Hazugokat, a Változás Váro-

sát, az emberevő polipokat, a Vér-óceánban élő gyilkosokat... Ezeket legyőzve egyesülhet végül Fekete és Fehér – válhatunk azonossá önmagunkkal.

A történetnek nem csak a befejezése (Pepko újabb transzmutációja) ébreszt ambivalens érzéseket, a szerző gyakran következtelen teremtett világa fogalmait illetően is (például az agy és a lélek kettőssége tekintetében). Vérbeli (azaz agybeli) kalandregény lévén mégis nehéz elszakadni tőle.

A mű felvetette dilemmák Dürrenmatt Fizikusokja és a klasszikus disztópiák óta nem újkeletűek: felelős-e a tudomány, ha felfedezéseit rosszra használják; meddig terjed az egyes ember cselekvési lehetősége, ha már a gondolatait is ellenőrzik; a családot vagy az eszmékhez való hűséget kell-e választani? És végül: legyőzhetők-e saját démonaink?

Laik Eszter

A mesés kelet kapujában

Isztambul a mesés kelet kapuja, egyszerűen túl nagy, túl ősi és rejtélyes ahhoz, hogy bármely egyszerű halandó megfejthesse titkát. Aki ott született, nem tud elszakadni tőle, mert a szívében hordozza a várost, bárhol él. Így van ezzel az idén 59 éves író, Buket Uzuner is. Isztambuliak című regénye 2007-ben jelent meg, 2008-ban kiadták Amerikában, idén nálunk is. Uzuner nagy utazó, útikönyvek és regények szerzője, műveit nyolc nyelvre lefordították, hazájában a kortárs irodalom klasszikusának számít.

Negyvenegy fejezetből álló nagyregénye, a török társadalom keresztmetszetét mutatja be kicsiben. Eredeti címe Én Isztambul vagyok, arra utal, hogy az elbeszélő maga a város. A szerző mikrokozmoszt

Buket Uzuner

ISZTAMBULIAK

Fordította Sipos Kata

Napkút Kiadó

510 oldal, 3490 Ft

hoz létre a repülőtéri terminálban, a főszereplő a gyönyörű és intelligens isztambuli születésű egyetemi tanárnő, feladva New York-i munkáját és la-

kását, hazautazik, hogy férjhez menjen egy isztambuli szobrászhoz. Amíg a hölgy a reptér felett köröz a légitaxi, lent várja őt a férfi, sörözve üti el az időt, közben szóba elegyedik a kurd török pincérrel. Viharos szerelmük New Yorkban kezdődött, Londonban, Athénben, Rómában folytatódott. Igazán szerelmek egymásba? Ez a kérdés kínozza őket, amire a regény utolsó fejezetéig nem kapunk választ. Ám addig még sok minden történik, élvezettel vetheti bele magát az olvasó az elsőprő erejű mesébe. Az aggódó nő elbújik a repülőtéri női mosdóban, vőlegénye kapatos lesz a sörtől; egy számítógépes hiba és egy terrorista bombairadó következtében minden leáll a reptéren, pillanatok alatt háborús övezetté alakul a terep. Ebben a kaoszban vonult fel a szerző egy sor érdekes karaktert – génkutató tudós, németországi ven-

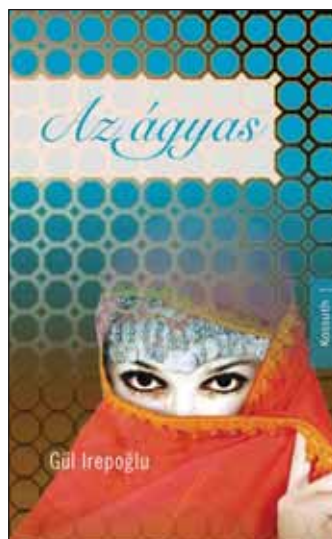
dégmunkás, kurd taxisofőr, híres szobrász, vidéki vécépuccoló, az építész kamara volt elnöke, görög származású egyetemi tanár, muszlim identitású fejkendő török nő –, akik bár egyedi személyiségek saját álmokkal, vágyakkal és szükségletekkel, mégis közös bennük a lelki függés Isztambultól. Uzuner szellemes tablójának szerkesztése maga a város, Isztambul maga is sokszor megszólal: „A mostani nevem Isztambul, közel egy évszázada így hívnak Engem, azelőtt Konstantin városaként, Konstantinápolyként emlegettek, eleinte pedig Bizáncként. További neveim is voltak: Boldogság kapuja, én, aki Isztambul vagyok, a városok városa és szépasszonya vagyok, csak uralkodókkal és szultánokkal járok, legtöbbet az utazókat és a költőket hallgatom. A zöldfülű írók pedig még mindig sorban állnak, hogy regényt írjanak rólam.”

Szepesi Dóra

Élet a háremben

A 18. századi Oszmán Birodalom méltán híres és hírhedt szultáni palotájának hétköznapijaiba vezeti olvasóit Gül Irepoğlu regénye, amely egy szerelmi háromszög történetét dolgozza fel. Három fő hőse: a szultán, egy rabnő és a háremaga, egy eunuch, aki a szultán rabnőit felügyeli. Abdülhamid szultán (1725–1789) valós személy, aki negyvennégy évig élt „arany kalitkájában” elzárva a szultáni palotában, mint a szultán közeleli rokona, mielőtt bátyja után a trónra lépett volna. Nemcsak a háremhölgyek éltek tehát bezárva, hanem az uralkodó rokonai, potenciális trónkövetelői is, ha életben hagyták őket egyáltalán. Közismert volt Abdülhamid szultán tudatlansága, ugyanis sohasem tanították. 15 évig uralkodott, erre az időre esett a két orosz-török háború, amely végül a birodalom felbomlását eredményezte.

Ugyanakkor elődeivel szemben nem volt zsarnok, nem szennyezte be kezét rokonai vérével, sőt Szelim unokaöccsét, aki követte a trónon, támogatta és taníttatta. A regényben trónralépése előtti egyetlen barátját, a félvér Cafert, akitől nyilazni tanult, háremagaként veszi maga mellé. Az irigyelt pozíció ára azonban a felnőttkori kasztrálás. A regény harmadik szereplőjét, az eszével, és művészi tehetségű papírkivágások készítésével társai közül kitűnő rabnőt, Aşkidilt egyszer éri az a kegy, hogy a szultán vele tölti az éjszakát. A fiatal lány úgy érzi, beleszeretett az idősödő szultánba, bár valójában magába a szerelembe szerelmes. Érzéseit levelekbe önti, de ezeket soha nem küldi el. A szultánra is mély benyomást gyakorolt a rabnő, de a hosszú évtizedek magányában töltött évek visszahúzódnak és gyanakvóvá teszik: megfutamodik az érzelmi kötődés elől, és többé nem rendeli magá-

Gül Irepoğlu
AZ ÁGYAS
Fordította: Tasnádi Edit
Kossuth Kiadó
198 oldal, 2490 Ft

hoz a lányt. Közben egyikük sem veszi észre, hogy a jóképű, fiatal háremaga, Cafer szerelmes Aşkidilbe. A szerelmi háromszögben a későbbiekben meglepő fordulat törté-

nik. A regény a fiatal lány érzelmes leveleiből, valamint a két férfi belső monológjaiból épül fel. A szerző művésztörténészként a korszak avatott ismerője, foglalkozott a 18–19. századi oszmán díszítőművészettel csakúgy, mint szultánportrék elemzésével. Részletes és érzékletes leírásaiból képet kapunk a szultáni palota pompájáról, a szultán ékszereiről, nagyszámú portréjáról, valamint a hárembeli luxusról. Tudható, hogy a szultáni háremben különböző rangok voltak: voltak rabnők, akik nem biztos, hogy valaha is látták a szultánt; voltak ágyasok, ők kísérhették az ágyába; végül a kegyencnők és a szultának, akik kiemelt pozícióban voltak. Mindegyiküknek egyetlen feladata volt az életben: kihozni magukból a maximális szépséget, hogy urukat bármikor és bárhol szolgálhassák. Még akkor is, ha erre éveket kellett várni az aranyos kalitkában.

(szénási)

„Elsüllyedt hajó voltam valaha”

Hiányzott a magyar nyelven hozzáférhető török irodalmi palettáról Memet Baydur. Amellett, hogy a számunkra egzotikus mesés keleti világról tudósít, minden háttér-misztikumával együtt ízig-vérig mai irodalom. A kötet tizennégy novellát tartalmaz, az író 1974–1994 közötti terméséből válogat.

A könyv mottója egy Edip Cansever idézet, amely némi költői útmutatást ad e különös világ bebarangolásához: „Egy napon, egy egész hosszú napon át a tengert néztük /Vége a mérföldeknek, a vesztélyeknek/ A kalandozásoknak/ A nagy fehér hajótesteknek vége/ Szemek barna vizeire értünk.” Amilyen talányos ez a pár sor, épp annyira megfejtésre vár a fiatalon elhunyt író műve is. „Vegyes techni-

ka” idézem az egyik szövege címét, akár ezzel jellemezhetném stílusát, hiszen a szerző filmes, színházi ember, drámaíró, innen ered remek érzé-

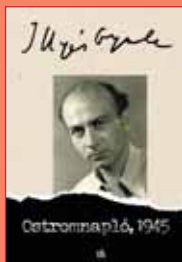
Memet Baydur
SZEMEK BARNÁ VIZEI
Fordította: Tasnádi Edit
Napkút Kiadó
124 oldal, 1490 Ft

ke a jelenetek atmoszférájának megteremtéséhez. A legtöbb írásában van valami titok, amit a végére sem tudunk megfejteni, nyitva hagyja, vagy meglepetéssel zár. Baydur élt Spanyolországban, Kenyában is, de a kötet legtöbb írása Ankarában, Isztambulban született. Írásaiban a klasszikus és a modern, a fantasztikus és a posztmodern elemek mesteri ötvözetét öltöztet. Játsszik a nyelvvel, nyelvhasználata nem nélkülözi a szarkazmust, a kritikát, de a szimbólumokat, allegóriákat sem. Világában a tenger alapélmény, még akkor is, ha épp nincs róla szó. Az első novellában, Nappal és éjjel/ Játék és halál egy hajóutazáson maga az író beszélget egy nyugalmazott tanárral többek közt arról, hogy „Az élet nem színház.” – „Mi az élet, kérem, ha nem színház?” Megtudjuk azt is, hogy „amit megéltél, azt nem tudod összetépni és el-

dobni.” (mint az írást.) Zsigorító információ az is, hogy az olívaolajos articsókától álmatlanságot lehet kapni, de az éjszakai séta kárpótol érte, mert éjszaka sokkal tömönyebb a létezés. A sors nyíla című művében a török élet-szemlélettel együtt sajátos groteszk humora is megnyilatkozik. A kút misztikusra hangolt, a Varázslatos helyben, ahol minden fekete, művészekre, alkotásokra való utalásaiból kiváló ízlésére derül fény. Akikről szó van: Malevitch, Duke Ellington, Orhan Pamuk Fekete könyve, míg a Körömcipőben Shelley verseit idézi. A Halottszemle egy terített asztal részletes leírásával indít, azt hinnenk, kulináris élvezetek netovábbja következik, ám döbbenetes csavarral végzi. Kedvencem a Kísértethistória, így kezdődik: „Elsüllyedt hajó voltam valaha.” Mi jöhet ezután? El kell olvasni!

Szepesi Dóra

A NAP KIADÓ A BUDAPESTI NEMZETKÖZI KÖNYVFESTIVÁLON

Illyés Gyula: OSTROMNAPLÓ
1945. január 10. – 1945. április 24.
Sajtó alá rendezte és a jegyzeteket írta Horváth István.
Képekkel, eredeti dokumentumokkal
128 oldal, 3500 Ft

Az eredeti egy kicsi könyvecske, Illyés Gyula ceruzával, apró betűkkel írta tele 1945 télén-tavasán. Mindennap feljegyezte, hogy mi történik Pesten, mi a családtagokkal, mi a barátokkal, szó van benne korabeli politikusokról, írókról.

Sárközy Péter: ITÁLIA VONZÁSÁBAN
Esszék, tanulmányok

Magyar esszék sorozat
420 oldal, 3885 Ft

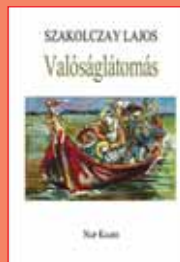
Sárközy professzor a Római Magyar Akadémián tanítja a magyar irodalmat. Munkássága, életműve összefonódott az olasz kultúrával. Ebből kapunk egy csokorra valót ebben a kötetben.

Olasz Sándor: KALLIOPÉ ÚTKERESÉSEI
Mai prózánkról

Magyar esszék sorozat
192 oldal, 2900 Ft

Az irodalom szeretetéből fakadó ítélkezés bátorsága és tárgyilagossága, a stílus szakszerűsége és világossága: a Kalliópé útkeresései tisztán hordozza azokat az értékeket ebben a posztumusz műben, amelyek a kezdetektől jellemezték Olasz Sándor írásait.

Szokolczay Lajos: VALÓSÁGLÁTOMÁS

Magyar esszék sorozat
440 oldal, 3500 Ft

A szerző, ebben az új kötetében magához öleli, kifogyhatatlan energiájával, figyelmével, tudásával és szeretetével halmozva el a határon inneni és túli magyar művészetet: az írókat, a képzőművészeket.

Imre László: AZ IRODALOMTUDOMÁNY TÁVLATAI

19. századi szerzők nyomában

Esszék, tanulmányok. Magyar esszék sorozat
208 oldal, 2900 Ft

Tudósi és oktatói munka egységben szemlélésének tanúsítója a kötet szinte valamennyi tanulmánya... gazdag és színes kötet: a múlt távlatából szemléli az irodalom mai jelenségeit és eredményeit.

Udvaros Béla: MOLIÈRE TRAGIKUMAI
Bevezetés műveinek a világába

Álarcok sorozat. Képekkel illusztrálva.
128 oldal, 3100 Ft

Udvaros Béla, a rendező, időrendben végigvisz minket Molière életén, és műről műre haladva azok rövid tartalmának felidézése közben beleszövi azokat a meglátásait, amelyek egy-egy Molière-darab nyomán benne megszülettek.

A Nap Kiadó bemutatói a könyvfesztiválon, a Kner Imre teremben:
április 25. 14 óra; április 26. 12 óra.

www.napkiado.hu

Olvasd el, és leesik
a TANTUSZ!

TANTUSZ
KÖNYVEK

Keresse a
www.panem.hu
webshopban
és a könyves-
boltokban!

TANTUSZ
KÖNYVEK

Kalandos küldetés
1490 Ft
172 x 230 mm
48 oldal

Kamaszdolgozók
1290 Ft
150 x 225 mm
48 oldal

Séta...
2490 Ft
182 x 263 mm
120 oldal

Rozi és a különleges kívánság
1290 Ft
127 x 197 mm
176 oldal

Angolul tanulok
1990 Ft
160 x 205 mm
42 oldal

Kösd össze és színezd ki!
790 Ft
195 x 248 mm
64 oldal

Napraforgó

1047 Budapest, Baross u. 91-93. • Telefon: (06-1) 272 1313 • Fax: (06-1) 272 1312 • E-mail: napraforgo@napraforgokiado.hu • www.napraforgokiado.hu

A MAGYAR
BIBLIATÁRSULAT
ÚJDONSÁGAI

Megjelent

A protestáns új fordítású Biblia legújabb revideált kiadása!

KÖZÉPMÉRETŰ, VÁSZONKÖTÉSŰ
114x163 mm • 1360 oldal • 4100 Ft

NAGYMÉRETŰ, VÁSZONKÖTÉSŰ
136x195 mm • 1360 oldal • 6200 Ft

KÖZÉPMÉRETŰ, KEMÉNYTÁBLÁS
114x163 mm • 1360 oldal • 3100 Ft
bordó, kék és zöld színben

NAGYMÉRETŰ, KEMÉNYTÁBLÁS
136x195 mm • 1360 oldal • 5100 Ft

KÖZÉPMÉRETŰ, PUHATÁBLÁS, VARROTT
114x163 mm • 1360 oldal • 5100 Ft
Két színváltozatban

www.bibliatarsulat.hu • www.abibliamindenkie.hu
Megrendelhetők a Kálvin Kiadótól • www.kalvinkiado.hu
1113 Budapest, Bocskai út 35. • Tel.: 06-1-386-8267
E-mail: kalvin.kiado@kalvinkiado.hu

PROGRAMUNK A KÖNYVFESZTIVÁLON:

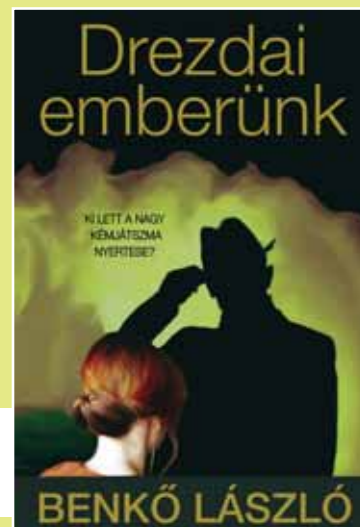
A Biblia mindenkié!
– Megjelent az új fordítású Biblia revideált kiadása

ÁPRILIS 25. (PÉNTEK), 14.30

Supka Géza Terem

BENKŐ LÁSZLÓ: DREZDAI EMBERÜNK

Vologya Putyin is feltűnik egy fejezet erejéig ebben a kémek, titkosügynökök, fegyvercsempészek és intrikusok által benépesített hatalmas ívű regényben, és űzik veszedelmes játékaikat az új világ hajnalán. Kelet-Európa a nyolcvanas évek fordulóján kába és talajvesztett. Mindenki gyanús, mindenki mindenkiről jelent, a rendszerváltás ürügyén mindenki a maga pecsenyéjét sütögeti. Pável Mihejev, a KGB drezdai kirendeltségének vezetője végigéli a német újraegyesítést és a körülötte dúló titkosszolgálati háborút. Közben viszonyba keveredik a vörösesszöke és csinos Corneliával, akiről nem is sejt, hogy egyszerre három hírszerző szolgálat ügynöke...

ATLANTIC PRESS KIADÓ
544 oldal, 3990 Ft. Ekönyv: 1990 Ft

Kaiser László

**ELVÁLT APÁK
MAGYARORSZÁGON**

**Béke és háború
Helyzetjelentések,
vallomások**

140 oldal, 1600 Ft

HUNGAROVX KIADÓ
www.hungarovox.hu
info@hungarovox.hu

Telefon:
06-1-340-0859
Mobil:
06-20-585-8212

William G. Winkler: A superhősök sohasem érdekeltek Berlini beszélgetés A pénzváltó szerzőjével

– Amit ön a titkosszolgálatokról ír, az alaposabb ismereteket sejtet. Hogyan ismerhet ennyi szakmai finomságot valaki, akinek nincs köze a szolgálatokhoz?

– Nos, ha azt hiszi, hogy esetleg nekem volt közöm valamelyik titkosszolgálathoz, akkor ki kell ábrándítanom. Más kérdés, hogy ez a téma nagyon régen foglalkoztat. Sokakat a nyomozók munkája köt le, az ő kedvelt olvasmányaik a detektívregények Sherlock Holmes-tól Wallanderig. Engem viszont mindig is érdekelt az a sokszor könyörtelenségig durva háború, amit a titkosszolgálatok a felszín alatt vívnak egymással. Első idevonatkozó irodalmi élményem John Le Carré A kém, aki a hidegről jött be című könyve volt, mely máig utolérhetetlen klasszikusa ennek a műfajnak. Az ő további könyvei, később pedig Frederick Forsyth művei engedtek számomra bepillantást ebbe a mesterségbe. Ehhez adódott hozzá, hogy átgondoltam, hogyan szervezném meg ezeknek a szolgálatoknak a munkáját, és fokozatosan arra a meggyőződésre jutottam, hogy ez a tevékenység leginkább a multinacionális óriáscégek működéséhez hasonlítható...

– Viszonylag későn jelentkezett egyszerre több regénnyel angolszász, német és magyar kiadónál. Mi ennek az oka? Túl sikeres volt, mint külkereskedő?

– Én éltem az elfoglalt üzletemberek életét, soha nem ismertem olyat, hogy nyolcórás munkaidő. Eközben írásra sokáig csak a véget nem érő repülőtéri várakozások és a hosszú repülőutak alatt jutott időm. Egy amerikai barátom, akinek odaadtam egy kéziratomat elolvasásra, végül rábeszélte, hogy próbáljam kiadatulni a könyvet. De számomra a legnagyobb élményt az jelenti, hogy végre szeretett anyanyelvemen jelenhetnek meg írásaim.

– Első magyarul megjelenő könyvének a témája egy Moszad-akció. Az ilyen típusú könyvek között igaz történetek is akadnak. Mi a helyzet

A pénzváltóval? Van ennek is valóságalapja, vagy ez csak egy elképzelés arról, hogyan próbálja Izrael megoldani a palesztin rakétatámadások leállítását?

– Rátapintott írásaim legfontosabb jellemzőjére: többnyire megtörtént eseményekből indulok ki, csak kiegészítem azokat, történeteket kerekítek körük. Azt nem állítom, hogy pontosan így történtek meg a dolgok, de azt igen, hogy így is történhetek volna. A pénzváltó alapja például nagyon is valós. Olyan eseményekről van szó, amelyek magyarázatával a politika és a média a mai napig adósunk: két izraeli repülőgép berepülése Magyarország légterébe és egy szíriai pénzváltó meggyilkolása Budapesten.

– Különleges női figurákkal lehet találkozni A pénzváltóban, mint minden regényében. Itt például Hanna Steinnel, aki a szemünk láttára emelkedik a ranglétrán egyenesen a Moszad legfontosabb részlegének vezetői posztjáig. Miért pont egy nő?

– Érzékeny pontot érintett. Bevallom, nagy hódolója vagyok a női nemnek. Úgy gondolom, hogy egész életünk meghatározói a nők. Itt Németországban évek óta éles vita folyik arról, hogy előírják-e törvényileg, hogy a nagyvállalatok elnökségében hány százalék legyen a nők aránya. Nekem erről valóban különvéleményem van. Úgy vélem, hogy nagyon sok nő a tudása, tehetsége, akaratereje alapján alkalmas lenne vezető pozíció betöl-

tésére. Csak meg kellene adni nekik a lehetőséget, hogy már alacsonyabb szinten is bizonyítsanak, és ennek megfelelően lehetne fokozatosan előléptetni őket. Másrészt persze vannak olyan nők is, ki ne ismerne ilyeneket, akik nem a tudásukkal vagy a képességeikkel, hanem a szépségükkel próbálnak érvényesülni. Ilyen a könyvemben Claudia. Én ezt sem találom elítélendőnek, mert az a véleményem, hogy a női szépség az egyik legnagyobb adománya a természetnek.

– A pénzváltóban semmi nem úgy van, mint a hasonló témájú regényekben megszoktuk. A szerelmesek nem lesznek egymáséi, és superhősök sincsenek. Az ügynökeik kifejezetten anti-James Bondoknak mondanám... Ebben is van szándékosság?

– Sohasem a superhősök érdekeltek. Az emberek nem hősök, legfeljebb az alkalom teszi azzá őket. Az élet viszont tele van kudarcokkal, csalódásokkal. Ez éppen úgy vonatkozik a karrierre,

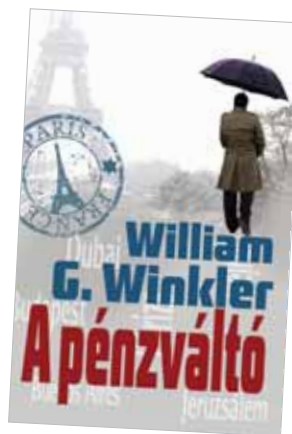
mint a magánéletre. Elég, ha arra gondolunk, hogy a hatalmas, soha el nem múló szerelemnek induló kapcsolatok hány százaléka bomlik fel idővel? Így hát az írónak is kötelessége arra törekedni, hogy a „hősöket” olyannak ábrázolja, amilyenek a való életben. Én minden könyvemben ezzel próbálkozom.

– Melyik lesz a következő

William G. Winkler regény magyarul?

– Mint már jeleztem, nagy öröm a számomra, hogy magyarul jelenhetnek meg az írásaim. Ha a kiadóm is így akarja, akkor a következő könyvem még az idén napvilágot láthat. A címe A 210-es izotóp lesz, és megint csak egy megtörtént és meg nem fejtett titokzatos esemény a tárgya: a hírhedt londoni polóniumos gyilkosság.

Szpiszák Blanka

► fesztivál

William G. Winkler április 26-án, szombaton, délután 15 órakor dedikálja új könyvét a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon az Atlantic Press Kiadó standjánál (B-42)

► könyvről

William G. Winkler: **A PÉNZVÁLTÓ**
Atlantic Press Kiadó, 256 oldal, 3290 Ft

A Trivium Kiadó könyvei

Jamling Tenzing Norgay és Broughton Coburn:

APÁM LELKÉT MEGÉRINTVE
Egy serpa zarándokútja a Mount Everest csúcsára

Különleges könyvet tart kezében az olvasó, melynek szerzője maga is serpa, előszavát pedig Őszentsége a Dalai Láma írta. Jamling saját történetét papírra vetve hajt fejet édesapja, Tenzing Norgay előtt, aki 1953. május 29-én Hillary oldalán először lépett a Mount Everest

csúcsára, s ezzel népe számára bekerült a keleti népek istenségei közé. Gyermeké azért vállalkozott az életveszélyes kalandra, hogy a csúcsra felküzdvé magát, megérthesse, mi vezérelte az apját.

A könyv Jamling spirituális fejlődésének története, annak minden belső küzdelmével és bukásaival. Nagysága abban áll, hogy képes volt magához ölelni a Himalájánál találkozó két, egymáshoz cseppet sem illő kultúrát – a serpák, valamint a tehetős hegymászók, a „fehér szemek” világát. Egyedülállóan, hitelesen mutatja be az expedíciók résztvevőit, a külföldi hegymászókat és a családjukért mindenre elszánt hegyi embereket.

Fűzve, 264 oldal + 16 oldal színes képmelléklet, 3790 Ft

Kavabata Jaszunari: **HÓORSZÁG**

Irodalmi Nobel-díjas

Hóországban, a „Japán Alpok” hófödte csúcsai között találkozik Simamura, a „balettszakértő” és Komako, a gésa. Szerelmük három éven át folytatódik, miközben a lány egyre elkeseredettebb, a férfi egyre el-

gondolkodóbb lesz, s igen sokat emlékezik egy Joko nevű lányra, akit a hóforráshoz jövet a vonatablakban látott. Simamura élete a meditáció, a töprengés, a tökéletes esztétikum utáni vágy. Valami meghatározhatatlan, elérhetetlen „szép”-et keres, és esztétizáló gondolatvilágába nem illik bele ez a hús-vér, az élet egyszerű örömeiért – a test örömeiért is – lobogó kis gésa. Szokatlan világ, légkör, szokatlan gondolkodás és érzelmek kerítik hatalmukba az olvasót. Fűzve, 172 oldal, 2990 Ft

Serdar Ozkan: **A MEGTALÁLT RÓZSA**

Nemzetközi bestseller Törökországból!

A 44 nyelven, 65 országban megjelent világhírű török szerző regénye szívet melengető, lírikus belső utazás a varázslatos Keleten, melynek olvasása során azt is megértjük, hogyan jutunk el saját magunk és belső világunk megtalálásához.

Kötve, 182 oldal, 2390 Ft

2014. április 27. Szentté avatás II. János Pál **MENJ BÉKÉVEL!** és **GONDOLATOK AZ ÉLETRŐL** című kötetait keresse a Kiadóban!

TRIVIUM KIADÓ

1112 Budapest, Menyecske u. 3. 10/59. Telefon: (1) 248-1263

konyvek@triviumkiado.hu, www.triviumkiado.hu

facebook.com/triviumkiado

A Kortárs Kiadó könyvei

Kelecsényi László: **SZIVÁRVÁNYGÖMB**

A Szivárványgömb játékos regény, két-szer kezdődik, és kétszer ér véget. Könyvészetileg is különleges: ide-oda forgatva, két címodalt látunk, vagyis csak az elején foghatunk bármelyik történet olvasásához. Az első elbeszélője egy középkorú vidéki színész, a másodikban szólal meg a szerelme tárgya, a kisvárosi széplány és a többi szereplő. Vehetjük színházi regényként, szerelmi történetként, sőt erotikus kalandregényként is – ugyanakkor kudarcs-regényként is. Hiába születik valaki kivételes, sugárzó szépségű nőnek, az események csapdába csalják, és a semmibe sodorják.

Kelecsényi László Balázs Béla-díjas író, film- és irodalomtörténész új regénye könnyű olvasmánynak tűnik, ám legmélyén kesernyés társadalmi és erkölcsi tapasztalatok munkálnak. Minden ízében mai történet; szemlélteti az értelmiség megalkuvását és a legifjabb nemzedék beszükölt lehetőségeit. Hogy mégis hordoz valami reményt, azt a szerelem mindenhatóságába vetett hite szavatolja.

Kortárs próza 264 oldal, fve, 2500 Ft

Könyvbemutatója a Könyvfesztiválon: ápr. 26. szombat 16:30, Márai-terem

Glück Frigyes – Stadler Károly: **AZ ÍNYESMESTERSÉG KÖNYVE**

Bevezető tanulmány, jegyzetek: Saly Noémi

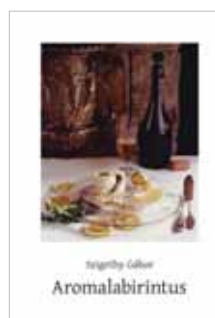
Árverések ritka darabja, gasztronómiai gyűjtők féltett kincse kerül új kiadásban az olvasó elé. Százhuszonnégy évig kellett várni a második megjelenésére. „Két vendégszerető magyar úr”, a két kiváló vendéglátó szakember 1889-es könyve nem receptgyűjtemény,

nem konyhai titkok tárháza, nem is csupán gasztronómiai szótár: több ennél. Művelődéstörténet, táplálkozástörténet, nyelvtörténet, történeti-gasztronómiai helységnévmutató, dietetikai táblázat, szép- vagy majdnem szépirodalom (korabeli irodalmi szemelvénytár evésről, ivásról, vendéglátásról). E munka ismerete nélkülözhetetlen nemzeti gasztronómiai és vendéglátó hagyományaink ápolásához és továbbviteléhez.

416 oldal, kve, 4500 Ft

Könyvbemutatója a Könyvfesztiválon: ápr. 26. szombat 17:30, Márai-terem

Szigethy Gábor: **AROMALABIRINTUS**

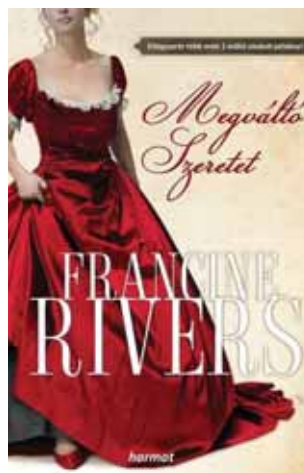
E gasztró-könyv rövid írásainak mindegyike kuriózumot rejt: borkülönlegességek, kivételes, ünnepélyes alkalmon feltálat ételcsodák vagy maga az étkezés szertartása köré szövődik a vallomás-emlékezés. Járunk Pannónhalma refektóriumában, Jereván előkelő éttermében a brezsnyevi éra alatt, olasz kávéházakban – és persze sok-sok pincében Kárpát-medence-szerte. Étkezhetünk hírességekkel, színészekkel, írókkal, és a gasztronómia ürügyén megismerhetjük ízlés- és gondolatvilágukat, intim szokásaikat. Miközben kísérjük korunk Szindbádját utazásain, magunk is beavatottak leszünk, ránk ragad írónk élet- és ételszeretete. Csak egyet kerülünk: – nehogy üres gyomorral fogjuk e könyv olvasásához. 276 oldal, kve, 3700 Ft

Bűn és bűnbocsánat

Francine Rivers világéletében író szeretett volna lenni, az 1970-es évek közepén jelentek meg első regényei – mérsékelt sikert aratva. Gyermekai születése és lelki újjászületése hozta azt a fordulatot, amely új utakra indította. Keresztény szerzőként regényeiben a mindenkor hívő ember lelki vívódásait állítja a középpontba. A váltás nem maradt áldás nélkül: az 1986-ban először megjelent *Megváltó szeretet* a keresztény olvasók kedvelt olvasmánya lett, a regény későbbi kiadásai is rendre a sikerlisták csúcsára jutottak. Az első könyv megjelenését 20 további regény követte, ami közös volt mindegyikben: a keresztény téma és a siker. Magyarországon a Harmat Kiadó gondozza az amerikai szerző könyveit. A kegyelem vonala és A bátorság hősei sorozat kötetei mellett a már említett *Megváltó szeretet* és a különös című: *Az utolsó bűnevő* olvasható magyarul is.

A *Megváltó szeretet*hez az alapötletet a bibliai Hóseás próféta könyvének bevezetése adta: „Ezt mondta Hóseásnak az Úr: Menj, végy feleségül egy parázna nőt, és legyenek gyermekeid a paráznától, mert rútul paráználkodik ez az ország, hátat fordít az Úrnak.” A regény a kaliforniai aranyláz idejében játszódik. Az arany nyomába szegődött férfiak sikereiket ünneplendő vagy éppen frusztrációjukat levezetendő a Hercegnő vezette bordélyban költik el a nehéz munkával összeszedett aranyport. A ház legfénylőbb ékköve, Sarah sokak érdeklődésére számot tart, de csak egy férfi van, Michael Hosea, aki már az első pillanattól arra gondol, ez a titokzatos szépségű nő lesz a felesége. Kettejük

vonzalmának bontakozása sok romantikát ígér, Rivers azonban nem elégszik meg ennyivel – kapcsolatuk alakulásán keresztül a lélek és a bontakozó hit mélységeit ismerteti meg velünk.

Az utolsó bűnevő története ugyancsak a 19. század közepén játszódik, hősei az óvilágból érkező bevándorlók, akik hitüket és szokásaikat egy zárt közösség kerekein belül próbálják megőrizni. A bűnevő nem kitálcio, olyan személy volt,

akit a közösségek azért fizettek, hogy magára vállalja az elhunytak bűneit. A könyv hőse a felnőttesen érett gondolkodású Cadi Forbes őszinte kíváncsisággal indul a bűnevő keresésére, képtelen elfogadni, hogy valakinek mások terhére kell hordoznia egész életén át. Cadi végül megelé és visszahozza a közösségbe a bűnevőt, a falusiak azonban nehezen értik meg, hogy évszázados szokásaik nem többek babonánál, és valódi bűnbocsánatot csak Istentől nyerhetnek.

Francine Rivers mindkét könyve lélekerősítő, elgondolkodtató olvasmány, amelyek mind arról szólnak, a szeretet és az elfogadás képes felülmúlni az előítéleteket és a bűnt.

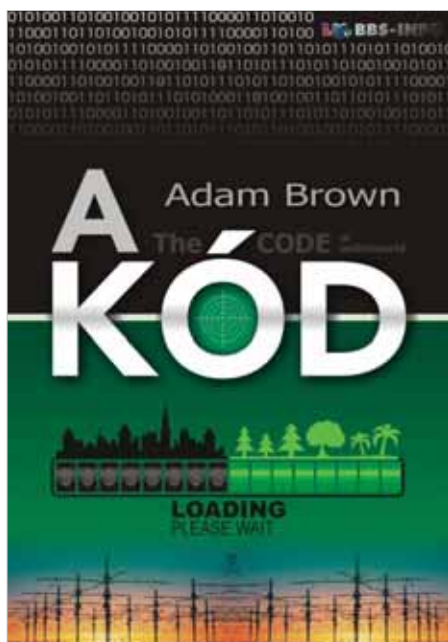
Pompör Zoltán

Francine Rivers: **MEGVÁLTÓ SZERETET**, 518 oldal, 3500 Ft

Francine Rivers: **AZ UTOLSÓ BŰNEVŐ**, 368 oldal, 3200 Ft
Harmat Kiadó

Agymosásra kódolva

Adam Brown A kód című regénye rendkívüli módon szedi össze azokat a gondolatokat, melyek a ma emberét is foglalkoztatják: ebben az elgondolkodtató könyvben a sorok közt lapuló mondanivaló is van annyira fontos, mint maga a történet. Ez az izgalmas, de romantikus szál sem nélkülöző kalandregény nem csupán a világ nagy kérdéseiről szól, hanem emberi sorsokról és jellemvonásokról is. A főbb szereplők fantasztikusan adnak vissza olyan karaktereket, melyekkel mi magunk is találkozunk az életben. A könyvben keményen megjelennek a mai világunkat is uraló bankoligarchia gaztettei és manipulációi, a geológiai és időjárás-fegyverek, a HAARP, a totális megfigyelés, a tudatmanipulálás, valamint a fősodrású média agymosásának hatására birkaként viselkedő tömegek. A cél: elvenni a pénzünk feletti rendelkezési jogot, szétzúzni az olyan hagyományos értékeket, mint a szeretet, a család és a becsület, majd a különféle manipulatív eszközökkel elplántálni az emberekben a saját nézeteiket úgy, hogy azokat ők sajátjukként fogadják el. Mindemellett pedig nem marad ki a regényből a szeretet fontossága sem, ami sajnos kezd kihalni belőlünk, mivel a mai emberek többsége számára a pénz mindennél fontosabb. A regény nem akar senkit semmi-

ről meggyőzni, csupán szórakoztat, izgalommal, érzelmekkel tölt el, és főként elgondolkodtat. A regényben és a valóságban megtörtént események és módszerek közti hasonlóság pedig nem mindig csak a véletlen műve.

John Bremer egy nagy játékfejlesztő cégnél dolgozik, munkája egy valóság-szimulációs játékhoz különféle programkódok készítése. Kényszerűségből igent mond a bankárnak, hogy írjon a kódba olyan részeket, amelyekkel saját számlájukra juttathatnak pénzt. Ám a bankár egyre telhetetlenebb, közben pedig kiderül, hogy aki csak teheti, saját zsebre is dolgozik, szinte mindenki korrump, a vezetőség pedig szemet huny minden felett. John azonban rájön, hogy odafenn sokkal nagyobb dolog készülődik, a valódi cél nem a játék nyereségessé tétele, hanem a felhasználók totális agymosása a játékon keresztül. Ennek megakadályozása azonban már túlmutat John lehetőségein, ezért komoly veszélybe kerül, miközben a valós világgal kapcsolatban is egyre furcsább dolgokra derül fény. S hogy Johnnak végül sikerül-e tenni valamit a világ uralmára törő érinthetetlenek ellen, és megmenteni a világot attól a borzalmas jövőtől, amely felé most is haladunk, az kiderül a regényből.

mintaoldal a facebookon: www.facebook.com/adambrownakod

Adam Brown: **A KÓD**

BBS-INFO Kiadó, 384 oldal, 2990 Ft, ISBN 978-963-9425-79-8
www.bbs.hu

A megújult Mi MICSODA sorozat

Mi
MICSODA

www.tessloff-babilon.hu

Nahát!

Új szerzők, új témák,
új tartalom, új layout
Vesd bele magad!

**Színes természetrajz-sorozat
AKCIÓ!**

~~9840 Ft helyett~~
**5 könyv csomagban csak
5 300 Ft**

Megrendelés:

www.muszakikiado.hu/webáruhaz
1033 Bp. Szentendrei út 91-93.

mke Művészeti Kiadó

* Ajánlatunk
2014. május 31-ig érvényes

ARI SHAVIT: HAZÁM, AZ ÍGÉRET FÖLDJE

Ez a könyv, mely a modern Izrael történetéről szól – éppen kíméletlen igazmondása miatt – már megjelenése pillanatában heves viták tárgya. Ari Shavit nemcsak mondja, hanem tények és tanúk által elhitetni is képes, hogy Izrael elpusztul, ha nem vonul ki a megszállt területekről. Ez persze nem mindenkinek tetszik Tel-Avivban. De Shavit szerint Izrael elpusztul akkor is, ha nem semmisíti meg az iráni atomreaktort. Ez persze nem mindenkinek tetszik Washingtonban. Ám ettől még igaz lehet, s hogy igaz-e, arról az olvasónak kell döntenie.

„Sok-sok éve ez a legjobb könyv,
amely ebben a témában megjelent.”
– The New Republic

ATLANTIC PRESS KIADÓ

560 oldal, köve, 5000 Ft

www.konyv7.hu

**Szárnyalj velünk a képzelet
varázslatos világába!**

1 195 Ft, 80 oldal

4 990 Ft, 320 oldal

2 290 Ft, 80 oldal

2 290 Ft, 64 oldal

www.facebook.com/Roland-Kiadó

office@roland-toys.eu

Roland Kiadó

Megtanulhat-e egy mulatt csehül?

Tomáš Zmeškal cseh anyától és kongói apától származó, prágai író, akinek első regénye, Az ékírásos szerelmeslevél (Typotex Kiadó) meggyőző tehetséggel ötvözi az ízig-vérig európai történetmondást az egzotikusabb mesevilággal. Holott Zmeškal története messze nem mese: a regény egyik fő szálát a történelem nagyon is nyers valósága szövi. Középpontjában egy kétgenerációs családtörténet áll – a szülők, Josef Černý és Květa Černa boldog házasságát szétzúzza a kommunista hatalomátvétel, amikor Josefet koholt vádak alapján elítélik. Az asszony egyedül marad kislányukkal, és a „barát”, akitől segítséget remél, minden elképzelhetőnél keményebben él vissza a helyzettel. Kettőjük szerelmének szép szimbóluma a címben megjelenő ékírás, melyet épp Černý születésnapján, 1915-ben fedez fel egy nyelvészprofesszor. A történet végén mint becsukódó zárójel tér vissza a motívum, immár a házaspár lánya, Alice sorsa részeként.

A regény másik főszála egy Ezeregyéjszaka-szerűen burjánzó történeteszöttek, melynek elbeszélője a Černýék lánya esküvői tortáját elkészítő cukrász. A különleges, látnoki tulajdonságokkal felruházott mesterember a bolondok házában köt ki, és itt válik hűséges hallgatójává Lukavský doktor, akinek a cukrász előadja múltban s jövőben kőszáló, szimbólumokkal telítődött történeteit. Az elmegyógyintézet kiváló terepül szolgál a regényben a „kint és bent” kettősségének játékához – nem tudjuk, mi a valóságosabb: az ideológiai abszurdításra épülő „normális” külvilág, vagy a kerítésen belül zajló filozofikus beszélgetések. A cuk-

rász szárnyaló mesélőkedve mögül maga Zmeškal kacint ki olvasójára, akinek derűje, kacagtató iróniája átlengi még a drámai fordulatokat is. Az író önmagát sem átalította „belecsomagolni” az egyik ápolt figurájába: a néger avagy „mulatt” Václav folyton csak ír meg olvas, ami miatt mindenki ferde szemmel néz rá, hiszen „egy mulatt akkor sem tanulhat meg rendesen csehül, ha itt született. Egy néger, az meg pláne nem.”

Az ékírásos szerelmeslevél lapjain a cseh próza legkiválóbb örökségeket életre: Hašek satirikus társadalomkritikája, Čapek futurisztikus-morálfilozófiai groteszkje, Kafka rideg abszurdja mind megbújnak egy-egy fejezetben.

Hogy Zmeškal megtanult csehül – és itt messze nem csupán a nyelvre gondolunk –, nem vitás: első regénye ékes (ha nem is ékírásos) tanúbizonysága ennek. Noha nem könnyed olvasmány – szerteágazó struktúrája nem az egy szuszra fogyasztható művek közé sorolja. Aki azonban szereti a klasszikus történetmesélést, lesz mit bebarangolnia e könyv lapjain.

Laik Eszter

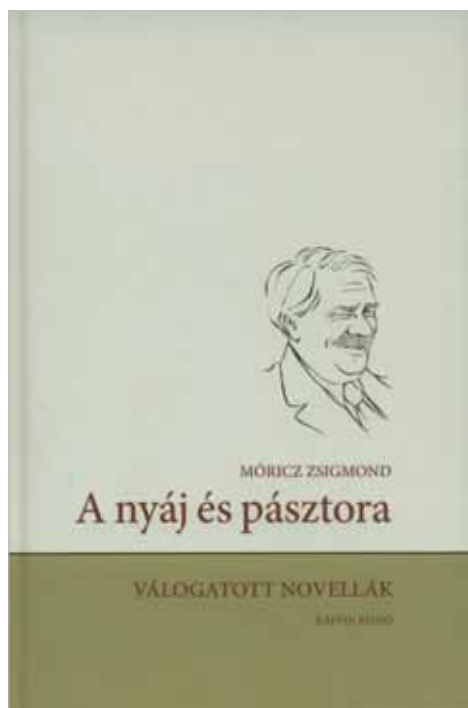
Tomáš Zmeškal: **AZ ÉKÍRÁSOS SZERELMESLEVÉL**

Fordító: Csoma Borbála

Typotex Kiadó, 344 oldal, 3800 Ft

Derűs egyházkritika

Móricz Zsigmond általános és középiskolában kötelező szövegei sokakban mély nyomot hagytak – még, akik kedvvel olvasták is Nyilas Misi történetét, a Rokonokat vagy az Árvácskát, azok is sötét világlátású, magába forduló, mogorva embernek könyvelik el a szerzőt, aki novelláiban és regényeiben az élet árnyékos oldaláról ír kíméletlen realizmussal. Kevesen ismerik igazán mélyen Móricz teljes életművét, Baranyai Norbert, debreceni irodalomtörténész, tanár egyike ezeknek, őt kérte fel a Kálvin Kiadó, hogy szerkesszen egy olyan novelláskötetet, amely a szerző hithez, közelebbről a református valláshoz kapcsolódó történeteit gyűjti egybe. A szerkesztő munka eredménye egy különleges, a megszokott móriczi hangtól elütő válogatás lett. A kötet első novellájának (A Biblia fedele) iróniája, a történet szereplőinek megformálásakor alkalmazott finom humor, nagyszerű kedvcsináló nyitány a többi történethez. S bár a komorabb regiszterek több novellában is megszólalnak, a vissza-visszatérő derű oldja a komoly, komor társadalomkritikai hangot.

A keménykötésű, éppen kézhez álló, formás kis kötetet záró tanulmányban Baranyai Norbert nemcsak a válogatás módjáról és elveiről ír, hanem részletesen – Móricztól származó és Móriczról írt dokumentumokat alapul véve – bemutatja a szerző viszonyát a református egyházhoz. „Egy olyan felelősségteljes művész gondolkodásának produktumai ezek az alkotások, aki illúzióktól mentesen látja és ebből fakadóan hol kritikus iróniával, hol kíméletlen nyíltsággal látja nemcsak saját személyes gyengeségeit, kisértéseit, bukásait, hanem azt is, hogy milyen részvétlen és rideg az a világ, amely körülvesz bennünket” – írja a szerkesztő. S bár a világ látásmódja sokat változott egy évszázad alatt, ma sem kevésbé részvétlen és rideg.

A novellák válogatásánál az alapvető szempont a tematikus összetartozás volt, így az irodalmi értékek helyett a témaspecifikus jegyek kerültek előtérbe. A kötet nem csak egy eddig ismeretlen Móriczot, de a 20. század elejének társadalmi és egyházi viszonyait, a falu és a lelkész kapcsolatát, az egyén személyes hitének formálódását is bemutatja a Móricz világa iránt érdeklődő laikus olvasóinak, ugyanakkor a 21. század teológusainak, lelkészeinek is komoly tanulsággal szolgálhat.

Pompör Zoltán

Móricz Zsigmond: **A NYÁJ ÉS PÁSZTORA - Válogatott novellák**
Kálvin Kiadó, 192 oldal, 1900 Ft

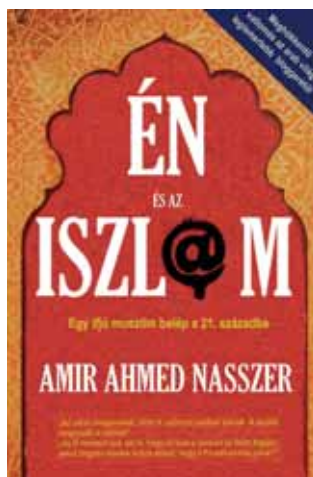

Amir szerint a világ

Amir Ahmed Nasszer semmiképp nem mondható archetipikus arab fiatalembernek. Afro-arab származása és bőrének sötétebb árnyalata miatt még az arab világban is peremlakónak számít. Saját magát is multikulturális lényként mutatja be: Szudánban született, Malajziában nőtt fel, most az Egyesült Államokban él, ahol egy elképesztően zsúfolt könyvpiacra is sikerült fel-
tűnést keltenie könyvével.

„Szudáni gondolkodó” című blogjával

Amir 25 évesen vált ismertté, könyve pedig egy önéletrajzi köntösbe bújtatott izgalmas vitairat a háromszázmillió arab és egymilliárdos iszlám közösségen belül folyó eszmeharcokról, melyek e vallás radikálisai, mérsékeltjei és tagadói között dűlnak. A dolog afroázsiai magánügynek tetszhetne itt, Európa keleti felében, de ahogy a hidegháborús emlékek halványulnak, úgy erősödik az érzés, hogy a világ dolgai az észak-dél frontokon dőlnek el. Az pedig, hogy a közel-keleti háborúk, az arab tavasznak nevezett ideológiai felfordulás és felkelés-sorozat, valamint az arab-izraeli konfliktus keltette hullámok folyamatosan csapkodják az európai és amerikai partokat is, már régen nem szorul bizonyításra.

Persze az önéletrajzi részletek elengedhetetlen tartozékai a képnek. A vallási iskola, ahol a gyerekeket napi több órában oktatják a zsidók és a hitetlenek gyűlöletére. Az amerikai egyetem, ahol a dél-szudániak nem fogadják az északiak köszönését. A pillanat, melyben egy arab fiatalember kilép a vallási dogmák bűvköréből, hogy a világhálós közösségekkel együtt munkálkodjék az arab tavasz szellemi feltételeinek megteremtésén.

Amir könyve legelőbb is annak a hősie erőfeszítésnek a leírása, mellyel egy muszlim fiú saját hitét, annak eredeti értelmezését védelmezi a 9/11-et dicsőítő dzsihadistákkal szemben, meg azokkal szemben is, akik szerint „inkább egy arab gyerek haljon meg, mint egy izraeli katona”. A Korán mekkai és medinai szakaszának szembeállítására is csak látszólag iszlámista hitvita, hiszen az európai olvasó ezekkel a problémákkal ismerkedve nem felejt el, hogy emberéletekről van szó, s már régen nem csak palesztin és zsidó életekről.

A The Wall Street Journal szerint az Én és az Iszlám „voltaképpen grandiózus írás, mely egy jó internetes blog bájjával íródott”. Ez a vélemény annyiban biztosan nem túlzó, hogy az internet itt is, ott is robbanásszerűen hat világunk dolgaira, ami azért mégiscsak szerencsésebb megoldás egy atomháborúnál.

Bokor Pál

Amir Ahmed Nasszer:

ÉN ÉS AZ ISZLÁM

Atlantic Press Kiadó

336 oldal, kötve 4800 Ft

ISBN: 978-615-5033-11-7

Megjelenik 2014. április 24-én

A SpringMed Kiadó könyvei

30 ország – 300 recept egészségeseknek, cukorbetegeknek, lisztérzékenyeknek és fogyni vágyóknak –

Gasztronómiai kalauz túlsúlylál küzdőknek, cukorbetegeknek és lisztérzékenyeknek? Első olvasásra tán meghökkentő cím. De valóban az-e?

A könyv orvos szerzői képzeletbeli kulturális-kulináris kalandozásuk során számos nép gasztronómiájával és gasztrokultúrájával, jellegzetes ételeivel és a fogyasztással kapcsolatos szokásokkal és hagyományokkal ismertetik meg az Olvasót.

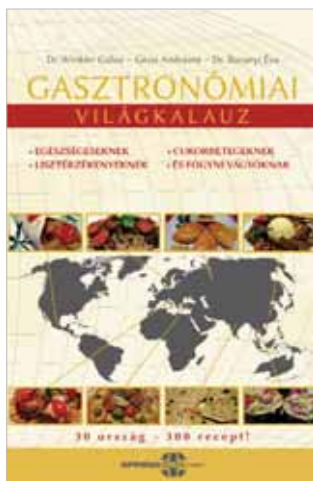
Kalandozásukat kiterjesztik a konyhaművészetként kiemeltnek tekintettek – francia, olasz, spanyol, arab, kínai konyha – mellett a kevésbé ismertekre is, igyekezvén minél színesebb képet nyújtani róluk.

Egy-egy konyha ismertetése történeti áttekintéssel kezdődik, ezt követi a nemzeti sajátosságok leírása, esetenként tájegységekre is lebontva, majd útmutatót találunk a helyi étkezési szokásokhoz. A szöveges bemutatás a táplálkozás-élettani szempontok szerinti elemzésekkel zárul.

A dietetikus szerzőtárs, aki maga is elkészítette az ételek különféle variációit, megjelölte a helyettesítési lehetőségeket energiatartalomban vagy összetételben, fogyni kívánóknak, cukorbetegeknek és lisztérzékenyeknek.

„Desszertként” a könyvből e mellett megtudhatjuk miért híres a Sacher torta, mit jelent Szent Rupert ünnepe, honnan ered a Guinness és a Kilkeny sör neve stb. Az ételek mellett természetesen a borok, sörök, sajtok, különleges teák és kávék specialistájává is válhatunk a könyv elolvasása után.

A könyv végén, ráadásként, az Éttermi kisokos fejezetből megtanulhatjuk a különböző elnevezések jelentését, például mit jelent, ha foglal-

kozással jellemzik az ételt, pl. böllér módra (valamilyen belsőséggel elkészítve), vagy népcsoportról, területről elnevezett módon, erdélyi (tárkonyos fűszerezésű), esetleg tulajdonnevekhez kötötten: Dubarry (kelvirág gratinmártással, sajttal bevonva és megsütve).

Bízunk abban, hogy a kiadvánnyal sikerül kedvet csinálni különböző népek konyhájának felkereséséhez, s rávilágítani arra, hogy az étrendi előírások betartására fokozottan szorulónak sem kell kimaradniuk az étkezés örömeiből!

Dr. Winkler Gábor – Gézi Andrásné – Dr. Baranyi Éva:

GASZTRONÓMIAI VILÁGKALAUZ

616 oldal + 30 ország 300 recept, több mint 80 étel színes fotójával, 4900 Ft

Gyurcsáné Kondrát Ilona – Dr. Hidvégi Edit – Borbás Judit:

TEJCSUKORÉRZÉKENYEK NAGY DIÉTÁSKÖNYVE

Laktózmentes receptekkel és tanácsokkal fruktózerzékenyeknek
230 oldal + 10 oldal színes fotómelléklet, 3200 Ft

Sókiné Hajdara Ágota: **GLUTÉNMENTES FINOMSÁGOK – recepteskönyv**

152 oldal + 40 oldal melléklet, 2600 Ft

SpringMed Kiadó, info@springmed.hu, www.springmed.hu

Angelika Thrall-Keller:

Virágos erkélyek és teraszok

A könyv azokat a növényeket tartalmazza, amelyek alkalmasak arra, hogy az erkélyen vagy a teraszon nevelkedjenek. Megismerjük a 650 növény ismertetőjegyeit és a gondozásukat lépésről lépésre. Kötve, 304 oldal, 4500 Ft

Annegret Rüger:

Bonsai mindentudó

Hogyan neveljünk egészséges bonsait? A szerzők ehhez a témához gyűjtötték össze a leggyakrabban előforduló kérdéseket és a gyors, lényegre törő, pontosan megfogalmazott válaszokat. Fűzve, 128 oldal, 2980 Ft

Andreas Vietmeier – Mariann Klug:

Növényvédelmi mindentudó

Mitől betegszenek meg a növények? Hogyan előzhetjük a növények károsodását? A szerzők a növényvédelem témájához gyűjtötték össze a leggyakrabban előforduló kérdéseket és a gyors, lényegre törő, pontosan megfogalmazott válaszokat. Fűzve, 128 oldal, 2980 Ft

Cziegler Orsolya:

Okos gyerekek, gyerekes felnőttek – IQ vagy EQ?

A nagyon okos gyerekek jelentősen fejlődnek, míg érzelmi és szociális fejlettségük messze alulmarad életkoruknál, és a későbbiekben, már ifjúkorukban is megmarad érzelmi éretlenségük, hiába végeznek el akár három egyetemet. Ennek következményei a felnőtt világban is észlelhetők lesznek. Kötve, 200 oldal, 2800 Ft

A Saxum és a Sziget kiadó kötetei megrendelhetők közvetlenül a kiadótól a honlapon (www.saxumkiado.hu – www.szigetkiado.hu), telefonon (06/1-237-0659) vagy e-mailen (info@saxumkiado.hu). Minden megrendelésre 20% kedvezményt adunk.

A Saxum és a Sziget Kiadó ajánlata

Tóth Erika Katalin:

Ez a beszéd!

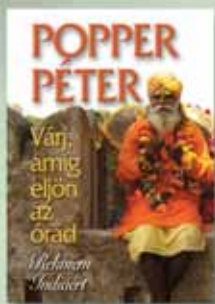
A kisgyerekek torz beszédjelenségére a védőnőknek és a szülőknek is fel kell figyelniük, ha a gyerek nem tud tökéletesen artikulálni, selypit vagy raccsol. A könyv kitér a felnőttkori beszédzavarokra és javításukra is. Az élet dolgai sorozat. Fűzve, 192 oldal, 1480 Ft

Popper Péter:

Várj, amíg eljön az órád

A szerző három indiai utazásának élményei. „En csak mesélni akarok Indiáról, minden objektivitást elhessegetve és szélsőséges szubjektivitással arról, ami ott közel jött hozzám”. Kötve, védőborítóval, 212 oldal, 32 oldal színes illusztrációval, 2980 Ft

Zinner Tibor:

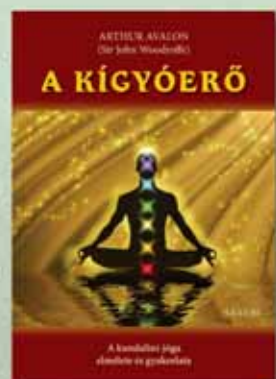
„A nagy politikai affér”

a Rajk-Brankov ügy II. kötet
A könyv szól a „vádak”-ról, betekintést nyújt a horthysta rendőrök „vallomásai”-ba és Rajk megtörésének kezdetébe, Brankov szerepéről, Moszkvában készült jegyzőkönyveiről, hazaszállításáról, szökési kísérletéről. Kötve, védőborítóval, 560 oldal, 6900 Ft

Arthur Avalon:

A kigyóerő – A tantrikus jóga

A kundalini-jóga elméletének és gyakorlatának legfontosabb forrásműve. Ismerteti a kundalini-erő mitológiai és filozófiai vonatkozásait, a mantrákkal való kapcsolatát, az emberi testben lévő csakraikat és a felébresztésükre szolgáló jogatechnikákat. Kötve, 400 oldal, 4500 Ft

A TINTA KÖNYVKIADÓ AJÁNLATA

ANYANYELVI SÉTÁK

Szavaink, neveink, és szólásaink születése, életútja, titkokkal teli világa

AZ ÉKESSZÓLÁS KISKÖNYVTÁRA

Grétsy László

ANYANYELVI SÉTÁK

Szavaink, neveink és szólásaink születése, életútja, titkokkal teli világa

TINTA KÖNYVKIADÓ

A/5, 230 oldal, 1490 Ft

Grétsy László tanulságos, ugyanakkor szórakoztató anyanyelvi sétára hívja olvasóit. Könyvének célja anyanyelvünk milliárdnyi érdekessége, titka közül minél többnek a megismertetése, és ezáltal legfőbb nemzetösszetartó erőnknek, a nyelvnek a megszerettetése.

Kapható a könyvesboltokban és kedvezményesen megrendelhető a Tinta Könyvkiadótól:

1116 Budapest, Kondorosi út 17.

Tel.: 371 05 01; Fax: 371 05 02;

www.tintakiado.hu; e-mail: info@tintakiado.hu

„Az emberiség boldogabb lesz, ha megtanul a zenével méltóképpen élni.”
(Kodály Zoltán)

Megjelent a Galenus Kiadó gondozásában
Dr. Czeizel Endre: Zeneszerzők – Gének – Csodák
című könyve.

Ismerjen meg 10 híres zeneszerző-génuszt:

Bach, Beethoven, Mozart, Verdi, Wagner, Bartók, Dohnányi, Erkel, Kodály, Liszt

A szerző öt nagy magyar és öt nemzetközi zeneszerző-génusz családfaelemzése alapján kutatja génuszságuk gyökereit.

Tudta-e, hogy...

- J. S. Bach szinte minden akkori hangszeren játszott, gyermekkorai szoprán énekhangja is párját ritkította,
- Bartók Bélának abszolút hallása volt, a leütött hangokat meg tudta nevezni.

Könyv paraméterei:
166x236 mm
524 oldalas, kemény táblás, cserafűzött, jelzőszalaggal ellátott illusztrált könyv

Ár: 4900 Ft

Látogasson el a Galenus Kiadó standjára (B épület 36 stand) a Könyvfesztivál idején:

Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál

2014. április 24–27. (Millenáris), 1024 Budapest, Kis Rókus utca 16–20.

Dr. Czeizel Endre előadása és dedikálása:

2014. április 26. (B épület/Hess András terem), 14–15 óra

E-mail: rendeles@galenus.hu Telefon: (06-1) 467-8068

Fax: (06-1) 363-9223 Levél: Galenus Kiadó, 1437 Budapest, 70., Pf. 275

Webáruház: www.galenus.hu/shop

Kerekszületésnaposok 2014

A címbeli szóösszetétel ugyanúgy Zentai Péter László leleménye, mint a kifejezés által jelölt ünnepi esemény is. A Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének igazgatója szinte a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivál létrehozásával szinkronban gondolt arra, hogy a rendezvény programjai közé olyan „író-olvasó találkozót” is be kellene illeszteni, amely a könyvszakma forgatagát még közelebb hozza a könyvbarátokhoz s a könyvek szerzőihez. Ültessük minden évben a díszterem asztalához, nagyszámú közönség előtt, azokat a magyar írókat, akik abban az esztendőben kerek születésnapjukat ünneplik. Azaz épp száz-, kilencven-, nyolcvan-, hetvenöt évesek.

Írótsadalmunk összes érintett képviselőjét nem lehetséges meghívni a beszélgetés után hatalmas tortát, a koccintáshoz zamatos bort kínáló „meetingre”. Zentai engem szemelt ki műsorvezetőnek, rám hárul a feladat, hogy évről évre már lajstromba szedjem a jubiláló írókat. A meghívás joga elsősorban Zentaié, de közös megfontolással, az MKKE kollektív bölcsességét is kiaknázva döntünk.

Idén így fest a teljes ünnepi kör: 95 éves – 1 író; 90 éves – 3; 85 éves – 7; 80 éves – 11; 75 éves – 11; 70 éves – 19; 65 éves – 17; 60 éves – 16. 85 név már csupán ez is (érdekes, épp a 85. ünnepi könyvhetet rendezik júniusban). Ez a szívmengető bőség a fiatalabb korosztályok negyven-, ötvenéves ünnepelő íróit arra serkentheti, hogy mielőbb igyekezzenek a hatvanadik életévüket elérni. De olykor negyvenesek, ötvenesek is bekerülnek a vendégkoszorúba. 2014-ben húsz meghívottra számítunk. A névsorban lehetnek még változások: külföldi út, gyengélkedés, más ok közbeszólhat. Az idővíz az április 26-i ünnepi délutánon egy 95 éves és egy 50 éves író között feszülhet ki.

Születésnapját ülni író kétféle van. Az egyik szereti, igényli a köszöntést, a másik kevésbé vagy egyáltalán nem. Ünneplés- és születésnap-tipológiai megfigyelések részletezésébe nem vágok bele. A két csoport természetesen annyiféle módon keveredik, ahány író (ahány ember?) a világra született. X. ki nem állhatja a „felhajtást”, de már előző szeptemberben torokköszörülő telefonhívással figyelmeztet: jövőre betölti a... Y. kéreti magát, egy nappal a rendezvény előtt még „nem is tudja”, eljön-e; másnap elsőnek érkezik. Z. babonából nemet mond: ezen az áprilisi napon azokat is ünnepeljük, akiknek születésnapja az év későbbi szakaszaiba esik, s ő „nem iszik előre a medve bőrére”. W. felolvasandó szöveget küld maga helyett, Q. a nézők soraiból követi a színpadi pár- és körbeszédet: nem került a meghívottak közé, de legalább ott szeretne lenni az eseményen. (Mivel a kerekszületésnaposok köszöntése két évtizede szerves része a Könyvfesztiválnak, ha a jó sors is úgy akartak, a lényegében az ötödik évet követően évenként akár ismétlődhetnének is a meghívotti névsorok. „Sakkozni” kell a nevekkal, az illő udvariasság, tapintat nagy tábláján. Akinek hatvanéves korában esetleg nem jutott ki a köszöntésből, „hetvenkedve” már fogadhasa a gratulációkat. Akad persze, aki többször is kapott invitálást, s akik a nyolcvanöt tájára vagy még tisztesebb szépkorba érkeznek, a csupa díszvendég között is a legnagyobb reverenciára számíthatnak.)

Borbándi Gyula

Méray Tibor

Kányádi Sándor

Kalász Márton

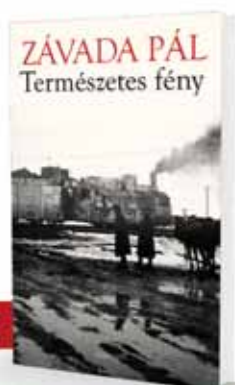
A felolvasás... A műsorvezető (jómagam) lehetőleg kötetlen módon igyekszik megszólítani az ünnepeltet: szövődjön akár a „moderátor” nélkül a paláver, de két-három megszólalásra mindenkinek fussa. Előre kérjük: ki-ki hozzon magával az alkalomhoz illő, felolvasandó, rövid – ha lehet, frappáns, humoros – írást. „Pár szó az egész” – legyint négyrét hajtogatott papírlapjára í., majd tíz percig olvassa művét. Ű. mogorván elhárítja magától ezt a „bohóckodást”, de amikor a pincérek már a tortát gördítenék be, még hirtelen eszébe jut egy épp ide illő szövege, amelyet fejből mégiscsak rögtönöz. Ű. lendületesen adja elő alkalminak szánt írását, mely egy éhínségtől és cunamitól egyszerre sújtott távoli ország keserű mindennapjainak krónikáját helyezi a vidám kerekszületésnaposok és közönségük asztalára.

Aztán a helyzet mindig megoldódik, a szituáció elrendezi önmagát. Minden jóra fordul, bár „menet közben” akadhatnak vargabetűk a diskurzusban, vagy olyan hirtelen csöndek, amikor nem angyal száll át a színháztermen. Nemigen tudom kiradirozni emlékezetemből azon hibákat, melléfogásokat, amelyeket sajnos egyszer-egyszer elkövettem. Mindig könnyebb gombolyítani a beszélgetés fonalát, ha a derű, az anekdotázás vagy az aforisztikus summázás gurigájára tekeredik, s nehezebb, ha a rezignáció, az idegenkedés telepedne rá a délutánra. Szerencsére a legtöbben évek múltán is szeretettel gondolnak az ünneplésre, és sok író emlegeti: ha egyik vagy másik céltársnak nem ugyanabban az évben kerek hússzal fiatalabb vagy tízzel idősebb, mint ő, talán sohasem találkozhatnak személyesen. Elfogultság nélkül állítható: a rendezvények döntő többsége emlékezetesre sikerült.

Bár mint említettem, a meghívottak listájának véglegességért nem kezeskedhetem (sokan tudatták már: ott lesznek), az esemény rangjának jelzésére, íme, néhány név. Idén kerekszületésnapos, és reményeink szerint a rendezvényen üdvözölhetjük Borbándi Gyulát, Kányádi Sándort, Görgy Gábort, Gömöri Györgyöt, Kalász Márton, Pomogáts Bélát, Paál Rózsát, Tóth Évát, Dobai Pétert, Kornis Mihályt, Kántor Pétert, Zalán Tibort, Böszörményi Gyulát és másokat.

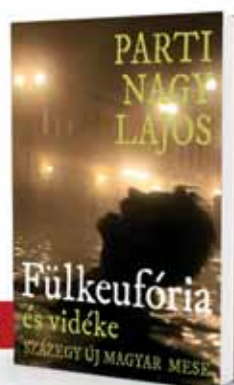
Jó lenne a Könyvfesztivál díszvendége, a finn író, Sofi Oksanen előtt is elbüszkélkedni: nálunk ez sem hiányzik a terítékről – a kerekszületésnaposok ünneplése. De hát ő nem kerekszületésnapos, sőt még negyvenéves sincs...

Tarján Tamás

6990 Ft

az archív képek regénye
el nem múlt életünk –
retusálás nélkül

2990 Ft

Magyabszurdok és még
magyabb szurdok

3490 Ft

Kicsoda Putyin valójában?

2490 Ft

Hol volt, hol nem volt,
volt egyszer egy lány,
aki megtanult félni.

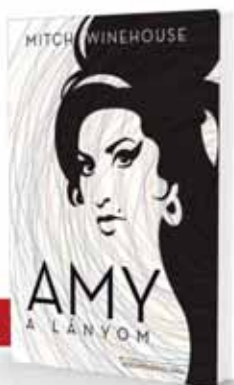
3490 Ft

„Anyá csak egy van,
és arról is a végén derül ki,
hogy tud főzni”

4490 Ft

122 kiemelt gyógyfürdővel

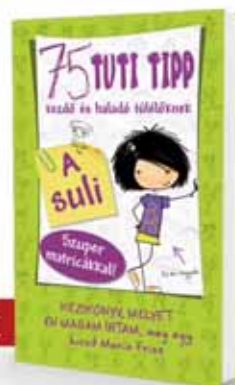
3990 Ft

Egyedülálló emlékirat attól
az embertől, aki Amyt
a legjobban ismerte.

2990 Ft

Még több szerelem,
még több rejtély és még
több barátság.

2690 Ft

12 évesen az élet
meglehetősen bonyolult
bír lenni.

Egy kis könyv a bennünk
lakozó nagy könyvekről

Az Ágról szakadt Tóbiás
és a Vango szerzőjének
új könyve!

Találkozunk a
XXI. Budapesti
Nemzetközi Könyvfesztiválon
április 24-27. között, a
C. épület D20. sz. standjánál!

